

Verksamhetsberättelse SPF, Sveriges Pensionärsförbund 2013

**Verksamhetsberättelse
SPF, Sveriges Pensionärsförbund
2013**

Innehåll

Ordföranden har ordet	5
Året i korthet	7
Seniorer i tiden	
Dags att möta framtidens utmaningar	8
Stadsegruppens arbete och förslag	9
Valupptakt	10
Tankesmedja	13
Inflytande	
SPF stärker inflytandet	13
Äldres ekonomi	
Pensioner och skatter	14
Utbildning i privatekonomi	15
Ålderism	16
Vård & omsorg	
Vård och omsorg i en ny tid	18
Våldet går inte i pension!	19
Folkhälsa	20
Tillsammans blir vi bättre	
SPF mästerskapen	22
Hjärt-Lungfonden, Landräddningen, trafik	23
Konferenser och utbildningar, Ett steg till	24
Kasta loss med SPF	25
Medlemstidning	26
SPF syns och hörs	
Nyhetsbrev, Almedalen	28
Närvaro i media	30
Seniorvänlig kommun, rekrytering	32
Digitala kanaler	34
Senior Quality Guide	35
Medarbetare på SPF:s förbundskansli	36
SPF:s sakkunniga	37
SPF:s förbundsstyrelse	38
Valberedningens arbete, externa grupper	40
Årsredovisning 2013	42

Ordföranden har ordet

2013 har kännetecknats av att förbundskansliet strävat efter att bli allt effektivare. Styrelsen och kansliet har haft fokus på ökad synlighet, på att vi ska märkas mer i samhällsdebatten. Våra seminarier i Almedalen var lyckade och välbesökta. Vi har tagit större plats i media. Med framgång har vi arbetat vidare med Ålderismprogrammet, med syftet att alla ska värderas lika oavsett ålder. Vi noterar också att vårt fina magasin, Veteranen, får allt fler läsare.

Förbundsstyrelseledamöter och delar av kansliet och sakkunniga gjorde en rundresa i landet, besökte sju platser och träffade närmare 500 medlemmar, för att entusiasmera arbetet i de kommunala pensionärsråden, KPR, och landstingens pensionärsråd, LPR. Senare på året genomfördes en liknande tur för att informera om det nya stadgeförslaget. En ambition har varit att vi skulle komma ut till medlemmar och funktionärer i föreningar och distrikt, inte tvärtom.

Under året har kampen tillsammans med de övriga pensionärsorganisationerna fortsatt för att rätta till bristerna i pensionssystemet, med den så kallade "bromsen", som leder till sjunkande pensioner. Vi har också ihärdigt upprepat kravet på pensionärsskattens avskaffande. En ambition har varit att med dessa aktiviteter förbereda oss för ett krafttag under valåret 2014, då pensionärerna utgör 26 procent av valmanskåren.

Det är i alla våra föreningar och i deras samverkan i distrikt, som det viktigaste arbetet utförs. Vi har kunnat glädjas åt ett fortsatt ökat medlemstal, även om vi gärna sett ännu högre siffror. Mot denna bakgrund har förbundet, liksom förra året, anslagit särskilda medel för att stimulera förnyelse i föreningar och distrikt.

Till sist, tack alla medlemmar, föreningar och distrikt för era ansträngningar! Tack förbundsstyrelsen för ert engagemang och ett tack inte minst till all personal och alla sakkunniga för ert värdefulla arbete!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Karl Erik Olsson'.

Karl Erik Olsson

Ordförande SPF, Sveriges Pensionärsförbund

SPFs ledord

Att öka och förbättra äldres inflytande, valfrihet och livskvalitet.

Mål

Attrahera yngre seniorer
Värna om nuvarande medlemmar
Öka medlemstalet till 275 000

Vision för framtiden

Vår vision är att bli det största pensionärsförbundet och
landets främsta auktoritet inom äldrefrågor.

SPF ska vara ett synligt och välkänt pensionärsförbund präglad av
sitt framgångsrika hälsoarbete för äldre.

Året i korthet

Vid årets slut var vi **270 331** medlemmar i **830** föreningar i **27** distrikt.

Under året har SPF:s föreningar genomfört och deltagit i
4 192 studiecirklar, **6 895** kulturprogram, **nio** centrala konferenser och
åtta mästerskap.

Seniorer i tiden

Dags att möta framtidens utmaningar

Omvärlden förändras ständigt. Utvecklingen bygger på all hittills samlad kunskap och går därför allt fortare. Idag kan vi se flera betydelsefulla samhällsförändringar. Demografin förändras.

Samtidigt som stora årskullar går i pension ökar medellivslängden. Därmed blir vi allt fler som är över 65 år. Men många är friska, pigga och dessutom erfarna. Det är inte självklart att vi blir fler ”riktigt gamla” eller sjuka. Men väl fler mogna seniorer, som också kan vara en resurs i samhället.

Ekonomiska förändringar har lett till allt mer marknadsekonomi med större spridning i inkomstnivåer, mer individualisering och privatisering, men även större valfrihet. Den allmänna pensionen är den enda inkomsten för många pensionärer, men allt fler har tjänstepension och en del har egna resurser. Det blir allt vanligare att pensionärer kompletterar med arbetsinkomster.

Tekniken utvecklas. IT innebär en kunskaps-explosion. ”Alla vet allt överallt och på en gång”. Stödjande teknik och miljö gör att det blir lättare att leva med vissa funktionsnedsättningar. Och vi kan sätta in allt fler ”reservdelar” i människokroppen.

Hälso- och sjukvården har blivit allt mer kompetent. Många överlever nu till exempel cancer och stroke. Vi har tillgång till bra mediciner som vid lagom användning kan ge sjuka ett liv som friska. Omsorg och boende har ändrat karaktär. Allt fler klarar sig hemma med hjälp av anhörig. Fler också med hjälp från kommunen. Ett problem är dock ensamheten. Det finns inte ett fritt val mellan att bo hemma eller bo på ett äldreboende.

Attityder mot äldre är ofta negativa. Det kan börja tidigt till exempel på arbetsplatsen. I den bästa av världar vore pensionering en successiv process, anpassad till varje människas behov och förmåga. Äldre borde i högre grad inkluderas

och medverka i samhället. Vi har förmåga till det och till att representera oss själva i politiska församlingar. I nästa års val är 26 procent över 65 år och de representeras av ett fåtal från sin åldersgrupp.

Människors benägenhet att organisera sig i ideella organisationer avtar. Pensionärer organiserar sig fortfarande i hög grad. Men vi vet inte hur det blir. Skälen till medlemskap kommer troligen att variera mer. Det kan vara den sociala gemenskapen med alla föreningsaktiviteter men det kan även vara de förmåner ett medlemskap erbjuder. Och viljan att stödja en god sak, arbetet för att äldre ska få det bättre blir kanske viktigare. Vi vet idag inte heller hur lätt det kommer att vara att motivera ideellt arbete och hur mycket tjänster som i framtiden behöver köpas in.

Många vägval men samtidigt härligt utmanande för en rörelse som vill vara med i tiden.

Stadgegruppens arbete och förslag

I samband med kongressen i Ronneby fick förbundsstyrelsen i uppdrag att se över stadgarna för alla tre nivåerna; förbund, distrikt och förening. Det var då ett tag sedan ett genomgripande arbete skett med de olika stadgarna.

Förbundsstyrelsen utarbetade direktiv, en arbetsgrupp bestående av Inga Davidsson-Friberg som ordförande, Kjell Holmlund och Kjell Skålberg förbundsstyrelseledamöter och Stikkan Carlsson förbundets generalsekreterare utsågs hösten 2011 av förbundsstyrelsen. Gruppen lämnade sitt förslag till nya stadgar till förbundsstyrelsen i maj 2013.

Förutom förbundsstyrelsens direktiv har gruppen studerat tidigare förslag som Vision 2020, FAFO, motioner om annan ombudsfordelning, synpunkter från DO-konferensen 2012 och för-

slag från distrikt och enskilda medlemmar om förändringar. Dessutom har gruppen tagit del av andra ideella organisationers utvecklingsarbete och stadgeförändringar.

Målet med hela förslaget är att SPF ska ha stadgar som underlättar för morgondagens medlemmar/seniorer/pensionärer och stadgarna ska vara aktuella i 10-15 år framåt. Vill vi bli det största förbundet och det självklara senioralternativet måste vi våga utveckla förbundet på alla nivåer.

I september 2013 beslöt förbundsstyrelsen hur förslaget fortsatt skulle hanteras i rörelsen. Vid höstens distriktsordförandekonferens gavs den första informationen om förslaget. Då fick samtliga närvarande information om att en rundresa skulle ske i landet under oktober och november med syfte att möta samtliga distrikt. Åtta platser besöktes och drygt 125 distriktsledamöter fick samma information om förslaget och tid avsattes till en rejäl diskussion.

De tre viktiga förändringar som förslaget innehöll var – öppna upp för nya medlemmar oavsett ålder, central uppbörd av medlemsavgiften och en effektivare, mer modern organisation med samma service till alla oavsett var i landet du finns som förening och medlem.

Erfarenheterna av resan rapporterades till förbundsstyrelsen i november och det slutliga remissförslaget skickades ut till föreningar och distrikt i månadsskiftet november/december. Förbundsstyrelsens bedömning efter rapporten av rundresan var att förslaget till ny organisation det vill säga minska antalet distrikt till förmån för starka regioner togs bort.

Remisstiden är satt till den sista februari. Ytterligare dialog sker vid vårens distriktsordförandekonferens innan förbundsstyrelsen formulerar det slutliga förslaget av stadgarna inför kongressen i juni.

Seniorer i tiden

Valupptakt

Förbundsstyrelsen tillsatte under våren 2013 en arbetsgrupp *Valgrupp 2014* som påbörjade sitt arbete i princip ett år innan valet. Arbetsgruppen består av förbundsordförande Karl Erik Olsson, 2:a vice ordförande Ingela Lindberger, styrelseledamöterna Inger Nyberg och Kjell Skålberg, representanter från förbundets samarbetspartner JKL, kommunikationschefen Stina Nordström och generalsekreterare Stikkan Carlsson.

Redan tidigt var gruppen överens om att förbundets medlemmar var viktiga att ha en dialog med. Vilka frågor upplever medlemmarna som viktiga inför valet? Via den så kallade Seniorpanelen, det vill säga drygt 7 500 medlemmar som ställt sig till förfogande att besvara frågor, inhämtades synpunkter på olika frågeställningar. Därefter arbetades ett valmanifest fram som i tio punkter sammanfattar de frågor som SPF drev under valarbetet på central, regional och lokal nivå.

Under februari månad 2014 genomfördes en landsomfattande informationsresa med stopp på fem platser då den centrala arbetsgruppen träffade ett stort antal distriktsrepresentanter för att gemensamt diskutera och planera arbetet under tiden fram mot valet i september. Programmet innehöll dagsfärska politiska analyser, redovisning av Seniorpanelens svar, genomgång av Valmanifestet, SPF:s verktyglåda, Pensionärsskatteskylatorn och en avslutande workshop.

SPF:s valmanifest för allas rätt till valfrihet, trygghet, rättvisa och inflytande

Inför valet 2014 vill SPF lyfta tio punkter som bidrar till ett samhälle där lika-behandling råder och där ålder inte spelar en roll för hur vi bemöts och vilka möjligheter vi har.

VALFRIHET

1. Gärna pensionering men först ett rejält

arbetsliv – Äldre bör ha rätt att arbeta kvar så länge de vill på arbetsmarknaden

Många vill gå i pension några år efter 60. Andra har kraft och vilja att fortsätta arbeta till 70 och ännu längre. Var och en vet bäst själv. Men fördomar och stelbenta regler gör att äldre inte har frihet på arbetsmarknaden. Valfrihet är att kunna lämna arbetslivet när och hur man vill.

2. Hemma är där jag hänger min hatt – Bygg bostäder av olika typ och med olika upplåtelseformer, inklusive trygghetsboenden

Det finns äldre som vill bo kvar och andra som vill flytta till något litet som är lättstädad och har låg hyra. Vi behöver en bostadsmarknad som kan tillgodose efterfrågan på olika typer av boende. Precis som alla andra har äldre skiftande behov av boende.

3. Vid 90 ska alla få välja – Valfrihetsgaranti vid fyllda 90 år: bo kvar hemma med eller utan stöd eller flytta till ett bra äldreboende utan krav på biståndsbeslut

Många av oss kommer förr eller senare behöva hjälp och stöd av hemtjänst eller som boende i den kommunala äldreomsorgen. Det är viktigt att äldre får stor möjlighet att själva avgöra vilken hjälp som behövs. Idag fordras en biståndsbedömning för att få plats i ett vård- och omsorgsboende, en bedömning som tyvärr ofta är godtycklig. Vi vill ha en bättre ordning för biståndsbedömningen och en valfrihetsgaranti för var och en som fyllt 90 år.

TRYGGHET

4. Fel att backa in i livets spurt – Ändra pensionssystemet så att pensionen inte kan sänkas per automatik

Sverige har ett pensionssystem med en back. När samhällsekonomin blir sämre får pensionä-

rerna betala. ”Backen” slår till och pensionen blir lägre. Det är inte rimligt – ingen annan grupp i samhället tvingas se sin inkomst minska i kronor och ören. Alla grupper bör solidariskt bära bördan när ekonomin kärvar. Varför ska vi som är i spurten av livet tvingas att backa?

5. Jämlik vård och omsorg i hela landet – En lag, en huvudman och avveckla landstingen

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och socialtjänstlagen (SoL) skrivs samman i en gemensam lag. Vård och omsorg bör vara sammanhållen med en huvudman vilket innebär att landstingen avvecklas.

Munnen är en del av kroppen och därför bör tandvården vara en del av sjukvården och högkostnadsskyddet i sjukvården.

6. Fem piller är fler än fyra tabletter – Sjukvården måste minst en gång per år gå igenom läkemedelsanvändningen för patienter som fyllt 75 år

Alldelesförmångaäldrefår fel läkemedel. Istället för att bidra till hälsa och välmående blir medicinen ett problem. Läkemedelsanvändningen måste bli bättre. Vården måste återkommande undersöka om äldre verkligen får de mediciner de ska ha.

RÄTTVISA

7. Pension är uppskjuten lön – Skatt på pension och inkomst från arbete ska vara lika

Sveriges pensionärer har arbetat och betalat skatt under sitt arbetsliv. Istället för att få ut allt i lön har vi avstått pengar till framtida pension. Sedan några år betalar vi i Sverige högre skatt på pension än på lön – trots att pension och lön egentligen är samma sak. Denna pensionärsskatt måste avskaffas.

8. I nöd och lust – Även pensionärer som

vårdar en anhörig i hemmet bör få ersättning

I Sverige ansvarar tiotusentals äldre män och kvinnor för sin maka eller makes omvårdnad. Anhörigvårdare som är kvar i arbetslivet får ersättning för till exempel slitage i bostaden och för förbrukningsvaror. Idag upphör det när anhörigvårdaren går i pension. Det är en orimlig orättvisa som bör avvecklas omedelbart.

INFLYTANDE

9. Var fjärde seniorernas – Fler äldre behövs i politiken

Mer än var fjärde väljare är senior, men på valbar plats på partiernas valsedlar är andelen betydligt lägre. Partierna har ett ansvar för att deras kandidater speglar befolkningen. Det handlar både om att vi behöver politiker med erfarenheter av ett långt liv och att våra politiska församlingar ska spegla valmanskårens sammansättning.

10. Den råd lyder är vis – Lagstifta om pensionärsråd i alla kommuner, landsting och regioner

I många kommuner, landsting och regioner finns pensionärsråd – lokala och regionala organ för samråd och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för seniorernas organisationer. Men vissa kommuner saknar råd och där riskerar äldres frågor att glömmas bort. Vi vill att äldres frågor ska finnas med lokalt i hela landet.

Tankesmedja

Under året har Tankesmedjan träffats vid ett flertal tillfällen för att tänka fram idéer och analyser som kan förbereda förbundet för en ny tid i ett perspektiv om minst tio år framåt.

Som en del i sin omvärldsbevakning har Tankesmedjan besökt Seniormässan, haft besök av Thomas Fürth, framtidsanalytiker från Kairos Future och Håkan Omberg, representant för SPF i Eskilstuna som arbetar framgångsrikt med volontärinsatser. Förbundets kommunikationschef Stina Nordström har närvarat vid ett tillfälle.

På våra möten har vi bland annat funderat över hur vi tror att förbundets organisation bör se ut i framtiden för att möta förväntningarna från morgondagens seniorer. Bör någonting ändras i förbundets verksamhet och i så fall hur? Hur tror vi att framtidens medlemmar vill organisera sig?

Vi har diskuterat rekrytering och om fler grupper än idag kan komma i fråga för medlemskap i förbundet. I samband med detta har vi också diskuterat medlemsavgifter och betalningslösningar för framtiden.

IT och ny teknik blir en naturlig del av vardagen för allt fler. Tankesmedjan har funderat på hur SPF bör förhålla sig till detta, hur förbundet kan dra nytta av den nya tekniken i sin verksamhet, samt om vi på något sätt kan underlätta för medlemmarna att hantera nya lösningar.

Redan idag samarbetar SPF med andra organisationer och instanser vad gäller påverkansarbete. Tankesmedjan har tittat på hur sådana samarbeten kan se ut i ett längre perspektiv. Förbundet har också knutit till sig partners som erbjuder förmåner för medlemmarna. Vi har även tittat på hur förbundet kan arbeta med medlemsnytta i framtiden. I Tankesmedjan ingår Ingela Lindberger (sammankallande), Maritta Selin, Gösta Bucht, Gerdt Sundström, Kerstin Söderberg och Frida Johansson.

SPF stärker inflytandet

Under våren 2013 gav sig förbundet med ordförande Karl Erik Olsson i spetsen ut i landet för att möta KPR- och LPR ansvariga. På fem konferenser runt om i landet diskuterade vi ålderism, äldres välbefinnande, boende samt inte minst vård- och omsorgsfrågor. Ett huvudmål med konferenserna var att initiera och inspirera de KPR- och LPR ansvariga i sitt fortsatta arbete med att påverka lokala och regionala politiker.

Föreläsare och inspiratörer var Karl Erik Olsson, Margareta Grafström, Lars Nilsson, Ola Nilsson, Gunnar Degerman, Leif Bergstedt och Lisbeth Bolin.

Pensioner och skatter

År 2013 höjdes inkomst- och tilläggspensionerna med 4,1 procent och återställdes därigenom till 2009 års nivå. År 2014 kommer de återigen att sänkas med 2,7 procent på grund av den automatiska balanseringen, den så kallade bromsen. Garantipensionen höjdes med 1,1 procent.

Vid beräkningen av Bostadstillägg till pensionärer (BTP) höjdes bostadskostnaden med 340 kronor för den som är ogift och med 170 kronor för den som är gift.

Skatter

Från 2013 sänktes skatten något för pensionärerna vilket påverkar beskattningen från år 2014. Dock kommer ett ytterligare jobbskatteavdrag att införas från år 2014 vilket innebär att skatteklyftan mellan pensionärer och löntagare åter ökar.

Kravet på samma beskattning av pension och lön har drivits hårt under året, bland annat genom flera uppvaktningar hos Finansministern. Tyvärr har målet hittills inte uppnåtts, men frågan är högt prioriterad även i kommande arbete.

Rapport D5-gruppen

Pensionärsorganisationernas gemensamma pensionsarbetsgrupp, D5, fick år 2012 i uppdrag att utveckla en modell för finansiering av pensionsystemet så att sänkningar av pensionerna kan undvikas.

Rapporten *En modell för finansiering av pensionsystemet utan automatisk balansering* överlämnades till regeringen den 5 februari 2013.

I rapporten redovisas bakgrunden till bromsen, dess konstruktion och brister. De förslag som förs fram är i första hand:

- att premiepensionssystemet avvecklas och tillgångarna förs över till inkomstpensionsystemet. De enskilda pensionsspararnas behållning krediteras deras nominella konton i inkomstpensionssystemet. Alternativt stängs premiepensionssystemet för ytterligare avgiftsinbetalningar. Försättningsvis förs premiepensionssystemets pensionsavgifter till AP-fonderna i inkomstpensionssystemet.
- att överföringarna från AP-fonderna till staten åren 1999-2001 omprövas.
- att pensionsavgifter på inkomster ovanför intjänandetaket förs till inkomstpensionssystemet som pensionsavgift i stället för till staten som skatt.
- att beräkningsunderlaget för pensionsavgifterna utökas genom att beräkna pensionsgrundande inkomst på taxerad inkomst.

I andra hand föreslås att pensionsavgiften höjs tillfälligt eller tillsvidare.

Förslaget att avskaffa premiepensionssystemet – med avsikten att förstärka inkomstpensionsystemet och därigenom undvika sänkning av såväl pensioner som pensionsrätter – skapade en het mediedebatt. Förslaget innebär rättvisa pensioner för såväl dagens som morgondagens pensionärer, det vill säga både inom och över generationsgränserna. Försvarare av premiepensionssystemet valde dock att tolka förslaget på motsatt sätt.

Statliga utredningar

Ett antal statliga utredningar har lagts fram under året. Utredningar som till en stor del initierats av den kritik som tidigare har framförts av pensionärsorganisationerna.

De viktigaste är *Pensionsåldersutredningen* och utredningen om premiepensionssystemet – *Vägval för premiepensionen*.

Dessa utredningar liksom *Buffertkapitalutredningen* från år 2012 diskuteras i den parlamentariskt tillsatta Pensionsgruppen som ska komma med förslag till eventuella förändringar i pensionssystemet. Det är dock oklart när några förslag kommer att lämnas.

Utbildning i privatekonomi

Finansinspektionen och Pensionsmyndigheten startade ett samarbete med SPF och de andra pensionärsorganisationerna för att genomföra utbildningen *Tryggare ekonomi på äldre dar*. En utbildning för de som vill bli vidareinformatörer och sedan i sin tur vill hjälpa seniorer att få bättre självförtroende gällande sin ekonomi. Utbildningen genomförs inom ramen för nätverket *Gilla Din Ekonomi*.

Utbildningens syfte är att stärka pensionärernas kunskaper om bland annat pensioner, bostadstillägg och andra möjligheter, internetbanken, skatter, konsumenträtt, vardagsjuridik med mera. Experter från nätverket Gilla Din Ekonomi har tagit fram ett pedagogiskt och begripligt material i varje ämne. Glädjande var det många medlemmar som var intresserade att bli vidareinformatör. Under hösten genomfördes de två första utbildningar för informatörer, där 18 deltagare från SPF deltog.

Arbetet med att bekämpa ålderismen fortsätter

Ålderism är en av samhällets djupa strukturer som kan göra det naturligt att nedvärdera äldre och placera dem utanför samhället. Att förändra en sådan struktur tar mycket kraft och kräver lång tid. SPF:s program mot ålderism syftar till att förbättra äldres status, hälsa och delaktighet i samhället. Det är ett långsiktigt program som kom igång under 2012. Då gjordes också en medlemsenkät som visade att 40 procent av medlemmarna någon gång drabbats av ålderism.

Programmet mot ålderism bedrivs i föreningar, distrikt och centralt. De flesta distrikt har utsett ålderismansvariga och de har varit samlade till heldagskonferenser vid två olika tillfällen för att diskutera igenom programmet och möjligheterna att föra ut budskapet. Temadagar om ålderism har också genomförts i flera distrikt och ålderism var ett av programinslagen i de regionala konferenser med KPR-ledamöter som genomfördes under våren 2013.

Attitydpåverkan

De attityder som finns kring äldre i samhället har kartlagts och tydliggjorts. Ett viktigt första steg för förändrade attityder är att göra SPF:s medlemmar medvetna om att ålderism finns, att den drabbar många och att ålderism kan motarbetas. I arbetet är distrikt och föreningar budbärare inom sina geografiska områden. Centralt prioriteras ansvariga för äldreomsorgen, företag och institutioner samt journalister inom områdena politik och samhälle.

Lagar & regler

Många lagar, regler och avtal är präglade av negativa attityder till äldre. Ålderistiska bestämmelser främst bland lagar och andra författningar har kartlagts och rapporterats.

Problem har identifierats då det gäller kvaliteten hos gode män och förvaltare. SPF har därför

skrivit till justitieministern och Civilutskottet med begäran om en översyn av överförmyndarorganisationen och därmed sammanhängande verksamhet, vilket bör leda till förbättrad lagstiftning.

Arbeta efter pensionsåldern

Många av SPF:s medlemmar vill fortsätta att vara yrkesaktiva efter ordinarie pensionsålder.

Enligt Pensionsåldersutredningen (SOU 2012:28) är ålderism det viktigaste hindret för äldre att kunna fortsätta arbeta. Dessutom finns formella hinder i form av lagstiftning och avtal. SPF anser att arbetslivet ska vara öppet för alla som vill och kan arbeta, oavsett ålder. Därför bör äldres arbete underlättas. Allt detta finns beskrivet i en SPF-rapport "Gärna medalj och pension men låt oss bestämma när" som utarbetats under året. Rapporten presenterades vid ett välbesökt seminarium vid politikerveckan i Almedalen.

Äldres läkemedelsbehandling

Problemen med äldres läkemedelsbehandling beror dels på att det är svårt att behandla multisjuka äldre, dels på brist på engagemang för äldres situation, det vill säga ålderism. Därför har SPF:s läkemedelsprojekt lagts in i programmet mot ålderism. SPF samarbetar sedan 2009 med PRO och Apoteket AB i paraplyprojektet *Koll på läkemedel*. Syftet är att förbättra äldres läkemedelsbehandling genom att verka för en minskning såväl av antalet läkemedel som äldre använder (multimedcinering) som av användningen av olämpliga läkemedel (läkemedel som Socialstyrelsen anser "bör undvikas" vid behandling av äldre).

Koll på läkemedel fick under 2013 ett anslag på 1 miljon kronor från regeringen för att engagera kommunerna för förbättring av äldres läkemedelsbehandling. Anslaget har använts för att un-

der året anordna sju konferenser med KPR-ledamöter från de cirka 150 kommuner som hade en läkemedelsanvändning bland äldre som låg över riksgenomsnittet. Ledamöterna uppmanades att informera kommunerna om läget och engagera dem för att förbättra äldres läkemedelsbehandling. Dessutom fick ledningarna i de aktuella kommunerna brev som beskrev deras situation och förslag på åtgärder. Detta har lett till många rapporter i media och positiva svar från kommunerna.

Koll på läkemedel genomförde också ett seminarium vid Almedalsveckan i Visby om vikten av att Socialstyrelsens nya författning om läkemedelsgenomgångar för äldre patienter med många läkemedel verkligen genomförs inom sjukvården.

Äldreboende

Medlemsenkäten från 2012 visar att det viktigaste för medlemmarna då det gäller hemtjänst/särskilt boende är att bli respekterad som person.

En medlemsguide ”Tips och råd inför val av äldreboende” har utarbetats och gjorts tillgängliga för medlemmarna.

Explorerande verksamhet

Problematiken kring begreppen närande – tärande, äldre lär sig inget nytt, och ålderism i språket har analyserats och rapporterats. Resultaten visar att alla människor är såväl närande som tärande under olika skeden av livet. Det är därför orimligt att utpeka äldre som tärande. En pilotverksamhet under namnet: ”Unga lär äldre” har också genomförts med framgång.

För att kunna engagera SPF:s medlemmar inom områden där de har specialkunskaper har det under 2013 tillkommit en möjlighet att på ”Min sida” på SPF:s hemsida lägga in information om de egna yrkesbakgrunden.

Vård och omsorg i en ny tid

Förbundsstyrelsen beslutade i maj 2012 att till-sätta en särskild arbetsgrupp för frågan om äldres vård och omsorg. Förbundsstyrelsens direktiv för gruppens arbete innehöll bland annat frågan om huvudmannaskapet för äldres vård och omsorg kopplat till ansvar, finansiering och lagar. Andra delar handlade om samverkansformer, stöd till anhöriga som ger vård och omsorg, behov av geriatriker och andra specialister, samt frågan om hur personal inom vård och omsorg får tillräcklig kompetens. Direktiven innehöll också ett uppdrag att se över hur man på bästa sätt kan minska behovet av vård och omsorg.

Arbetsgruppen leddes av Eva Sahlin, förbundsstyrelsen, och bestod av sakkunniga inom vård och omsorgsfrågor. I gruppen ingick Barbro Westerholm, hedersordförande SPF, Karl-Erik Axelsson, förbundsstyrelsen, Greta Nordquist, SPF Skånedistriktet samt Gösta Bucht, sakkunnig SPF. Gruppens sekreterare var Ola Nilsson, förbundskansliet. Gruppens kompetens kom till användning under de möten som genomfördes på förbundskansliet under våren 2013. Gäster med särskild kompetens inbjöds till några möten och undersökningar genomfördes som underlag till rapporten.

Arbetsgruppen presenterade sitt förslag Vision 2025 för förbundsstyrelsen och distriktsordföranden under hösten 2013. Detta förslag blev sedan grunden till förbundsstyrelsens rapport *Vård och omsorg i en ny tid* efter justeringar gällande huvudmannaskapsfrågan samt en gemensam lag för vård och omsorg. Då arbetsgruppens tidsperspektiv för visionen var i kortaste laget för att möjliggöra en förändring av huvudmannaskapet beslutade förbundsstyrelsen att justera visionens slutdatum och ändra skrivningen till att SPF på sikt ska eftersträva en sammanhållen vård och omsorg med en huvudman. Detta förutsätter dock att man redan nu börjar se över la-

garna som styr äldrevården och äldreomsorgen.

Rapporten inleds med en sammanfattning med tio punkter för en god vård och omsorg och är sen indelad i fem kapitel. Under våren 2014 ska rapporten skickas ut på remiss med målet att utifrån rapporten utkristallisera de viktigaste frågorna att fokusera på för att möta framtidens utmaningar inom äldres vård och omsorg samt att ge underlag till SPF:s fortsatta utvecklingsarbete.

Våldet går inte i pension!

Våld mot äldre är ett ämne som det sällan pratas om. Det finns en bild av äldre som snälla och svaga som gör det svårt föreställa sig att någon kan slå en äldre person – eller att äldre själva slår. Men i själva verket är det inte särskilt ovanligt att äldre utsätts för våld eller övergrepp. Så inleds materialet till kampanjen ”Våldet går inte i pension!” som startades under våren 2013. Målet med kampanjen var att uppmärksamma allmänheten, de äldre själva och opinionsbildare på våldet mot äldre samt att uppmana beslutsfattare till handlingsberedskap inom kommun och landsting samt till mer forskning inom området. Den nya FN-dagen Världsdagen om våld och övergrepp mot äldre som från och med 2012 infaller varje år den 15 juni sågs som en milstolpe och ett startskott för ett offensivt arbete för äldres mänskliga rättigheter.

Nätverk mot äldres våld

SPF och Brottsofferjourernas Riksförbund samordnade ett nätverk som drev kampanjen. I nätverket deltog representanter från Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholm, Kommunal, Vänsterpartiet, Roks, PRO och SPRF. Nätverket tog tillsammans fram informationsmaterial och organisationerna skrev och undertecknade en gemensam debattartikel som publicerades den 9 juni på SvD Brännpunkt där man krävde att frågan ska tas på större allvar och förväntade sig ett tydligt engagemang från politiker och beslutsfattare inom socialtjänst, hälso- och sjukvård och rättsväsendet. Artikelns avslutades med fem uppmaningar som bland annat handlade om att äldre personer ska ha samma rätt till stöd som yngre om de blir utsatta för någon form av våld och övergrepp. En fråga som går hand i hand med SPF:s engagemang mot ålderismen i samhället.

Trestegsraket

Kampanjen genomfördes som en trestegsraket och inleddes med att vi spred kampanjmaterial i form av en informationsfolder och en budskapsknapp inom organisationerna. Målet var att man lokalt skulle samverka och sprida materialet och budskapet till både allmänheten, beslutsfattare och media. Världsdagen uppmärksammades den 15 juni runt om i Sverige. Intresset var stort – både på gator och torg och i media. På flera håll fanns insändare, debattartiklar och reportage i lokalpressen, bland annat i Skövde nyheter, Nya Wermlands-Tidningen, Östersundsposten och Eskilstunakuriren.

Nästa steg var ett riksdagsseminarium den 12 juni där riksdagsledamöterna Catharina Bråkenhielm (S), Eva Olofsson (V) och Barbro Westerholm (FP) i samarbete med SPF bjöd in. Seminariet var medvetandehöjande och bjöd på goda exempel från verkligheten samt en inblick i Socialstyrelsens nya utbildningsmaterial. Seminariet föregicks av en manifestation utanför Riksdagen där representanter för nätverket delade ut material. I vimlet på Riksgatan syntes både ministrar, vanliga Stockholmare och turister som tog emot flygblad med ett spirande intresse.

SPF följde sedan upp seminariet med steg tre, en paneldebatt i Almedalen då inbjudna gäster och politiker diskuterade och debatterade handlingsberedskap, utbildning, anmälningsplikt och den framtida strategin. Bland gästerna fanns regeringens samordnare för våld i nära relationer, Carin Götblad och barn- och äldreministern Maria Larsson. Ministern passade på att tacka SPF för att vi uppmärksammat frågan i kampanjen och hävdade att vi genom att öka medvetenheten närmar oss åtgärder mot våldet.

Folkhälsa

Det är hälsofrämjande att delta i föreningslivet. Förutom månadsmöten och träffar finns allt från gemensamma promenader och boule till studiecirklar och andra kulturaktiviteter i föreningarnas programutbud. Med andra ord aktiviteter som är sociala, roliga, meningsfulla och som främjar det friska.

För SPF är folkhälsa, säkerhet i vardagen och ett livslångt lärande högprioriterat. Målen för folkhälsoarbetet är att:

- öka förutsättningarna för att främja och bibehålla hälsa
- främja en bra livskvalitet och oberoende
- minska eller fördröja risken för sjukdom och funktionsnedsättning

SPF fortsatte att slå ett slag för det friska

Kampanjen *SPF slår ett slag för det friska* som initierades och genomfördes under Äldreåret 2012 fortsatte under 2013. Kampanjens syfte är tudelat. Dels är den tänkt att ge inspiration till hälsofrämjande aktiviteter och dels att SPF:s föreningar, distrikt och förbund ska bli bättre på att lyfta fram sina hälsofrämjande aktiviteter, både som en samhällsinsats och i rekryteringssyfte.

Nyttillskott i kampanjen var bland annat ett fokus på säkerhetsfrämjande arbete genom det uppdaterade materialet "Säkerhet i vardagen – Tips och råd på äldre dar!" som MSB har tagit fram i samarbete med SPF och andra organisationer. I materialet som lanserades under tidig vår kan man läsa om hur man minskar olycksrisken genom eftertanke och kunskap samt genom hälsofrämjande aktiviteter i form av fysisk aktivitet, balansträning, god sömn, bra mat och ett rikt socialt liv. En annan aktivitet som lyftes fram i kampanjen var mattcurling - en aktivitet på stark frammarsch inom SPF. Sporten togs ur-

sprungligen fram som en sport för funktionshindrade och har sedan spridits inom pensionärsorganisationerna och blivit populär på grund av tävlingsmomentet och det inkluderande spelet.

Passion för livet

I äldresatsningen *Bättre liv för sjuka äldre* har staten tecknat en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) med målet att förbättra vården och omsorgen för de mest sjuka äldre. Som en del i denna satsning samordnades en tvådagars ledarutbildning i livsstilsprogrammet *Passion för livet* under hösten. Att lägga medel på ett förebyggande arbete för att stärka äldre personers hälsa ligger helt i linje med SPF:s folkhälsoarbete.

Ledarutbildningen genomfördes i Stockholm den 18-19 november och lockade över 80 entusiastiska SPF:are från hela landet. Förhoppningen var att deltagarna efter utbildningen ska få igång arbetet i sina SPF-föreningar och därmed starta upp och leda "livscaféer" kring olika teman. Under ett sådant cafémöte får varje deltagare en möjlighet att reflektera över sin egen livssituation och komma fram till eventuella personliga förändringar med målet: Bästa möjliga liv – hela livet!

Under våren 2014 kommer förbundet tillsammans med SKL följa upp utbildningen och hitta former för att stödja ett fortsatt arbete med *Passion för livet* inom SPF.

Tillsammans blir vi bättre

SPF mästerskapen

I SPF-mästerskapen kan alla vara med och tävla oavsett ambitionsnivå. Deltagarna får möjligheten att fortsätta med sin favoritsport i ett socialt arrangemang, med inslag av både kultur och fest, på olika platser runt om i Sverige. Mästerskapen främjar aktivitet och verksamhet för deltagarna men också för de lokala arrangörerna. Det största arbetet med mästerskapen utförs lokalt och organisationsgrupperna kring varje mästerskap lägger ner mycket tid och kraft på planering och genomförande. Förbundet tackar arrangörerna i alla grenar för mycket väl genomförda arrangemang i hälsans tecken.

2013 var ett händelserikt år med bland annat nya regler för bouletävlingarna och deltagarrekord i bowlingmästerskapet i Markaryd. Under 2013 var det också premiär för en ny gren – Mattcurling!

I årets riksfinal i kunskapstävlingen SPF:s hjärnkoll visade Skaraborgslaget från SPF Falköping var skåpet skulle stå. Laget, som förra året fick nöja sig med en andra plats, gick nu obese-

grade genom alla omgångar för att slutligen vinna finalen strax före lagen från Västmanland och Uppsala. I den rafflande finalen drog vinnarna ifrån genom att veta vem som var den första allsångsledaren på Skansen samt vilken stad som var Sveriges största år 1621 – kunskaper som avgjorde den för övrigt jämna finalen där bronsplatsen avgjordes med hjälp av utslagsfrågor.

SPF-mästerskap 2013

Bordtennis, 25-26 april, SPF Örebro distriktet

Boule, 17-18 oktober, SPF Trögd

Golf, 5-6 september, SPF Gullivan, SPF Linden

Orientering, 11-12 september, SPF Skövde

Mattcurling, 12 september, SPF Varberg, Tvååker, Lindberga och Veddige

Bowling, 30 september-2 oktober, SPF Markaryd

Schack, 21-22 oktober, Förbundet

SPF:s Hjärnkoll, 5-6 november, Förbundet

Hjärt-Lungfonden

För andra året i rad fortsätter det lyckade samarbetet mellan Hjärt-Lungfonden och SPF. Hjärt-Lungfondens vilja och ambition är att besegra hjärt- och lungsjukdomar, bland annat genom forskning och ökad medvetenhet om dessa sjukdomar. Samarbetet med SPF innebär att Hjärt-Lungfonden erbjuder föreningar och distrikt kostnadsfria föreläsningar.

Under året har 4 170 medlemmar deltagit på 47 välbesökta föreläsningar som genomförts runt om i våra föreningar och distrikt. De populäraste föreläsningarna har handlat om hjärtinfarkt och på andra plats kommer ämnet Stroke och därefter KOL och astma. Det framgångsrika samarbetet fortsätter även under 2014.

Landräddningen

Avgörande för ett mobilt trygghetslarm är givetvis att hjälp kan ges inte bara i hemmet (genom hemtjänsten) eller vid akuta livshotande nödtillfällen (räddningstjänsten), utan också i vardagen då den larmande anser sig behöva lite medmänsklig hjälp, till exempel med att hitta hem eller med att ringa efter någon anhörig. Det är i den sist nämnda vardagssituationen som Landräddningen kommer in. Hjälparna, volontärerna, är vanliga medmänniskor som registrerat sin beredskap att finnas till hands och som har en modern mobiltelefon som larmcentralen kan ringa upp. Där finns alltid en uppdaterad karta över uppkopplade volontärer där det även framgår vilka som befinner sig närmast till hands.

Projektet startade under våran och deltagarna var då företaget Posifon, ett larmtjänstföretag och Civilförsvarsförbundet. I ett pilotprojekt deltog SPF genom föreningarna i Västerås samt dessutom Västerås kommun. Fokus i år var att informera SPF-medlemmar och invånarna i Västerås samt att färdigutveckla apparna till Android och

iPhone. Under 2014 är målet att det i hela landet ska finnas 20 000 användare av konceptet.

Trafik

Målsättningen för trafikverksamheten är att förbundets insatser ska bidra till att minska antalet trafikolyckor och trafikskador bland äldre och därmed bidra till att Nollvisionens mål nås.

Ett axplock av SPFs centrala trafikverksamhet: Opinionsbildning för en säker mobilitet för de äldre, planering och genomförande av en central trafiksäkerhetskonferens och medverkan i regionala konferenser, besvara skrivelser och bereda remissvar och sammanställa rapporter och redovisa genomförd verksamhet.

SPFs regionala- och lokala trafikverksamhet omfattar: Trafiksäkerhetsinformation i föreningarna, deltagande i studiecirklar om trafik och säkerhet, medverkan i NTFs regionala och lokala arbete, distriktsutbildningar och konferenser och initiering av och deltagande i lokala trafiksäkerhetsaktiviteter.

Utblick mot 2014

Den övergripande fråga som kommer att drivas är att få en ökad anpassning av trafiksäkerheten till ett snabbt ökande antal äldre människor. Gåendeolyckor kommer att fokuseras och speciellt halkolyckor.

Perspektivet kommer också att vidgas från renodlad trafiksäkerhet till allmän olycksprevention och till frågor om fysisk tillgänglighet och mobilitet.

Tillsammans blir vi bättre

Konferenser och utbildningar

Totalt nio centrala konferenser genomfördes med syfte att inspirera, informera och uppdatera aktiva medlemmar från distrikten. Först ut var Inspirationskonferensen i mars med syftet att presentera projekt som fått projektbidrag samt inspirera till fortsatt föreningsutveckling. Dessutom genomförde förbundet en turné med fem stopp för att möta SPF:s pensionärsrådsledamöter runt om i landet.

Nyhet - centrala konferenser

År 2013 bjöd på många nyheter, bland annat den gemensamma konferensen för ansvariga inom folkhälsa, trafik, utbildning och webb. En konferens med cirka 100 deltagare med olika ansvarsområden, konferensen alternerade mellan storgrupp och mindre grupper ämnesvis. Aktuell information om SPF:s verksamhet varvades med ämnesinformation inom respektive kompetensområde. Dagarna gav ett tillfälle för dialog mellan ansvariga inom distriktet och försök till nya former för samarbete.

Ett lyckat exempel på samarbetsområde var det aktuella materialet, *Säkerhet i vardagen – tips och råd på äldre dar*. En annan nyhet var den gemensamma konferensen för ansvariga inom marknad, medlemsregistret och rekrytering, där bland annat medlemsmodellen presenterades, en strukturerad modell för att arbeta med att rekrytera, aktivera och behålla medlemmar.

Ett steg till

I det fleråriga förnyelsearbetet *Ett steg till* som startade vid distriktsordförandekonferensen 2012, arbetade många föreningar och distrikt under året med att forma SPF:s framtid. Alla medlemmar, föreningar och distrikt hade möjlighet att vara med och aktivera sig med hjälp av Studieförbundet Vuxenskolas modell Ett steg

till. En modell att genom dialog och samtal utveckla hela rörelsen. Under hösten sammanställdes distriktens inskickade rapporter och resultatet presenterades på DO konferensen hösten 2013. Rapporterna kommer att analyseras och sedan vävas in i SPF:s – förening, distrikt och förbund – framtida arbete med målet att fortsätta att vara en attraktiv och framgångsrik organisation i tiden.

Medlemsutveckling

Under 2013 ökade SPF:s medlemsantal med nästan en procent till 270 418 medlemmar vid årsskiftet. Genom att antalet äldre i landet ökade under året med +2,4 procent sjönk andelen 65+ som är medlemmar i SPF från 14,7 procent vid närmast föregående årsskifte till 14,5 procent. Andelen medlemmar ("marknadsandelen") har minskat från ett högsta läge vid 15,5 procent 2008 ned till dagens nivå. Dessa svårigheter med medlemsrekryteringen är gemensamma för hela pensionärsrörelsen, och i jämförelse med de andra förbunden är utvecklingen för SPF ändå gynnsam.

Utvecklingen varierar emellertid kraftigt mellan SPF-distrikten. Inte mindre än åtta av våra distrikt kom under 2013 upp till en ökning som överskred de målsatta 2 procenten.

Genomsnittsåldern för SPF:s medlemmar över landet är 77 år. Av medlemmarna är 61,7 procent kvinnor och 38,3 procent män.

Kasta loss med SPF

Premiärkryssning - *Kasta loss med SPF*

Den 22-23 april kastade drygt 1 200 förväntansfulla SPF-medlemmar loss och åkte med Tallink Silja Lines fartyg m/s Galaxy till Åby under ett fullspäckt dygn. Det blev en kryssning präglad av dans, musik, god mat och dryck samt trevliga möten.

Första kvällen var det danstävling med Dermot Clemenger och Oksana Spichak från TV4 succén *Let's dance* i juryn. Tävlingen lockade över 100 danspar och efter en hård gallring av många duktiga par, gick första priset till Carina och Erik Mattsén från SPF Oskarshamn/Klubb 77. Kvällen fortsatte med dans till Streaplers ända in på småtimmarna.

Dagen därpå var det morgonsoffa led av Annika Jankell. Här presenterade Bengt Frithiofsson vårens vintips och de vinnande dansparen från kvällen innan intervjuades. *Stora Kvinnopriset* delades ut av SPF och Swegmark of Sweden till Sigrid Burlin för hennes värdefulla engagemang inom demensföreningen. Allt webbsändes direkt till hytterna för den som valde en lugn start på morgonen.

Ombord fanns även en välbesökt mässa och på eftermiddagen var det fullspäckt program med dansskola, föreläsningar av bland annat SPF:s sakkunnige Lars Nilsson som pratade om Ålderismprogrammet och mycket mer. Kryssningen avslutades med mera dans till Streaplers innan fartyget var tillbaka i Stockholm igen.

Med oss ombord fanns även SPF:s förbundsstyrelse och alla distriktsordförande. De minglade runt och var tillgängliga för frågor för alla som undrade över något.

Medlemstidning

Veteranen

Målen för 2013 var att fortsatt ha en framträdande roll som medlemstidning och nå yngre och äldre seniorer. Veteranen arbetade med att utveckla journalistiken i tidningen och på nätet, samt med att marknadsföra sig mot nya seniorer och öka intäkterna på nya plattformar.

Läsarundersökning och val 2014

Var tredje år görs en läsarundersökning bland medlemmarna. I september 2013 svarade 92 procent, att de är mycket eller ganska nöjda med tidningen, motsvarande resultat som 2010. 93 procent var mycket eller ganska nöjda med informationen i Veteranen om SPF och förbundets verksamhet. Det mest intressanta ämnet är vård och omsorg, samt hälsa och medicin.

Valbevakningen inför 2014 startade i september 2013 med en undersökning om viktigaste valfrågan, samt en genomgång av representationen av äldre i riksdagen. Närmare var fjärde väljare är 65 plus men bara sju procent av ledamöterna i riksdagen är seniorer. Den viktigaste äldrefrågan inför valet ansågs vara mer resurser till äldreomsorgen, tätt följd av lika skatt för pensionärer och löntagare.

Veteranen utökade sin valbevakning med en halvtids reportertjänst från december 2013.

Veteranen nominerades 2013 till Svenska Publishingpriset avdelning digitala massmedier.

Fler går digitalt

Medierna står inför ett paradigmskifte då läsarbeteende och intäkter skiftar från tryckta till digitala plattformar, vilket påverkar annonsmarknaden. Veteranen sparade för att möta den förändrade konjunkturen och hålla budget. Ett långsiktigt mål för Veteranen är att öka intäkter i digitala kanaler, vilket skedde under 2013.

Under året tog Veteranen fram nya digitala an-

nonsformat för SPF:s och Veteranens hemsidor och nyhetsbrev. Under 2013 ökade hemsidans besök med 100 procent. Debatten var livlig och populära artiklar var bland annat: "Färre får farliga läkemedel", "Så ringer du med Skype", "Så blir din hjärna bättre". Tidningen finns att köpa till digitala läsplattor via Qiozk och Zloty.

Veteranens nyhetsbrev skickades ut vid nio

tillfällen till medlemmar som inte valt att avstå från utskick via e-post. Populära nyhetsartiklar under året var "Regeringen måste agera mot det kontantlösa samhället", "Så felmedicinerar äldre i din kommun", "IT-support för seniorer på väg", "Så vill SPF säkra pensionerna", "Rösta fram årets senior" och "Varför ska vi betala för vanvård?"

Även mer underhållande läsning som matrecept, intervjun med Margo Fallai, artiklar om Kasta loss, erbjudanden från Veteranens reseklubb och "Träna din hjärna med julens spel" lockade många läsare.

Alternativet att få Veteranen som taltidning valdes av 330 medlemmar.

Marknadsföring

Veteranens andra mål är att nå nya seniorer. Två Facebook-kampanjer genomfördes med mål att öka kännedom om Veteranen/SPF, få fler att gilla oss på Facebook och öka besökstalen på hemsidan. Vi arbetade med redaktionella annonser på Facebook och annonser på Google. Kampanjperioden gav mycket bra resultat för investeringen. Veteranen nådde 300 000 personer i målgruppen 60 plus. Vi nådde 68 procent av de aktiva kvinnorna och 44 procent av männen. Med kombinationen bra redaktionellt innehåll och annonsering mer än dubblerade vi antalet följare på Facebook. Den andra kampanjen nådde 154 000 personer och visade att fler mobilanvändare klickade på annonserna, samt att annonser om omsorg och relationer skapar stort intresse. Googleannonserna visades en miljon gånger.

Därtill genomfördes riktade prenumurations/medlemserbjudande i olika kanaler, försäljning i ett mindre antal Interpressbutiker, fyra kampanjstall i butik. Veteranen deltog på Seniormässan med egen monter i anslutning till Stockholmsdistriktet och höll seminarium som "Välkommen till din fantastiska hjärna". Tidningen har marknadsförts på Bok-biblioteksmässan, och på plats i Almedalen. Veteranen är mycket aktiv i sociala medier och har twittrat från seminarier och debatter. En ny delning av artiklar infördes på hemsidan.

Räckvidd och upplaga

När andra tidskrifter minskar i upplaga ökar vi. Tidningsstatistik (TS) samlar in statistik för olika tidningar och vår upplaga för 2013 är 210 500 exemplar. Att den inte är ännu högre beror på att 60 000 hushåll delar tidning. Vår räckvidd ökar också, 211 000 personer läser Veteranen enligt den senaste mätningen från Orvesto (3:e kvartilen 2013).

Reseklubb

Veteranen genomförde sin andra läsaresa som gick till Istanbul under hösten och utvärderingarna visar att resan uppskattades av SPF:are från norr till söder, ensamstående såväl som par.

Årets senior och Årets Junior

I samband med SPF:s tävling, Årets seniorvänliga kommun korade Veteranens läsare Yngve Gustafson, till vinnare av den ärofyllda titeln Årets senior. Årets junior blev Fanny Westerberg. Prisutdelningen skedde på Norra Latin i Stockholm.

SPF syns och hörs

Nyhetsbrev

Senioragendan för media och opinionsbildare

För att förstärka informationen till externa målgrupper lanserade SPF under verksamhetsåret ett nytt nyhetsbrev, *Senioragendan*. Detta digitala nyhetsbrev riktar sig till beslutsfattare, opinionsbildare, medias representanter och andra externa personer som är viktiga för förbundet att kommunicera regelbundet med. Innehållet i *Senioragendan* baseras på vad som står på SPF:s aktuella agenda, vilka frågeställningar som vi särskilt lyfter i debatten och de frågor som medlemmarna tycker är de mest prioriterade. Under 2013 har vi kommit ut med tre nummer av *Senioragendan* och utgivningen kommer att fortsätta under 2014.

SPF-aktuellt för KPR- och LPR-ansvariga

Runt om i landet finns det ett stort antal engagerade medlemmar som har det viktiga uppdraget att vara KPR- och LPR-ansvariga i SPF:s föreningar och distrikt. För att denna medlemsgrupp ska känna sig uppdaterad och informerad tog kansliet under verksamhetsåret fram ett nytt nyhetsbrev, SPF-aktuellt. I nyhetsbrevet lyfter vi aktuella frågor som är av särskilt intresse för denna gruppen, inte minst att driva inom ramen för sina uppdrag. Det första nyhetsbrevet skickades ut i oktober och ambitionen är att komma ut med två nyhetsbrev per år.

Almedalen

SPF blev seniorernas röst

Almedalsveckan 2013 kännetecknades som alltid av en mängd möten, debatter och samtal och även detta år slogs det rekord i antalet besökare och evenemang. Cirka 20 000 besökare var på plats under veckan. Dessa besökare frekventera-

de 2 285 evenemang, där 1 109 arrangörer stod bakom. Även antalet arrangörer var rekordstort i år.

SPF var på plats för fjärde året i rad och verksamhetsåret 2013 slog förbundet rekord genom att genomföra vårt bredaste och mest förberedda deltagande någonsin. Det handlar om ett års planering och förberedelser för att nå ett så bra resultat som möjligt. 2013 arrangerade vi fyra egna seminarier plus ett samarrangemang tillsammans med PRO och Apoteket. Dessutom avslutades SPF:s aktiviteter i Almedalen med ett mingel på torsdagen.

Seminarier

Våldet går inte i pension! med bland andra äldreminister Maria Larsson som inledningstalade och stannade kvar under hela seminariet. Övriga medverkande och paneldeltagare var bland andra Ola Nilsson och Margareta Grafström samt Carin Götblad, Barbro Westerholm och Sven Erik Alhem.

Hur skapas trygghet för äldre? Med bland andra Lars Textorius från If, Gösta Bucht, Margareta Grafström och Ejja Häman Aktell från SKL.

Hur ska vi överleva på pensionen? Pensionsdebatt ledd av Lennart Ekdahl med bland andra Carl B Hamilton (FP), Lars-Arne Staxäng (M), Solveig Zander (C), Fredrik Lundh Sammeli (S) och Lars Ohly (V).

Läkemedelsgenomgångar – vem tar ansvar för patienten? I samarbete med PRO och Apoteket, med bland andra Lars Nilsson, SPF och Sten Boström, PRO.

För gammal för ett jobb? Presentation av SPF:s nya rapport "Gärna medalj och pension – men låt oss bestämma när". Med bland andra Bodil Jönsson, Leif Bergstedt, SPF, Renée Andersson, LO, Felix König, LSU och Ingemar Eriksson från

Pensionsåldersutredningen.

Utöver förbundets egna seminarier har Karl Erik Olsson också medverkat på andras seminarier.

Olika former av kommunikationsinsatser genomfördes före, under och efter Almedalsveckan och det är tydligt hur viktiga de digitala kanalerna är för att enkelt och snabbt kunna sprida information.

En samlat god och väl genomförd insats

På det stora hela har SPF gjort en väldigt bra insats i Almedalen 2013. Förbundet var i särklass den intresseorganisation för äldre som syntes och hördes mest under veckan. Sammantaget var vård- och omsorgsfrågor en av de frågor som toppade sakfrågeagendan, vilket också var till vår fördel. SPF hamnade även på fem-i-topp-listan (plats 4) över de intresseorganisationer som listades som mest aktiva inom vårdområdet.

Gensvaret på förbundets seminarier måste betecknas som gott. Lokalerna på Gotlands högskola var mestadels fullsatta. De seminarier som väckte mest intresse var det inledande seminariet om våld mot äldre samt debattseminariet om pensioner. Där var seminarielokalen för 50 per-

soner ordentligt överfull vid båda tillfällena, där närmare 60-70 personer var på plats för att lyssna.

Nyckeltal för Almedalsaktiviteterna

Seminarier, antal deltagare på SPF:s egna seminarier: cirka 210

Seminarier, antal deltagare på Apotekseminariet: cirka 100

Mingel, antal deltagare (ej från SPF:s kansli): 72

Facebook, antal följare som sett inläggen: 18 575

Facebook, antal "likes": 833

Twitter, antal "tweets": 52

Webben, webbsändning, antal tittare i realtid: 54

Webben, webbsändning i inspelat format, antal tittare: 103

(Webbsiffrorna kan jämföras med 2012 års live-sändning som sågs av 36 personer i realtid).

Sammanfattningsvis kan konstateras att årets Almedalsvecka har varit riktigt lyckad. SPF nådde många; både medlemmar och icke-medlemmar. Förbundet kom ut med viktiga intressefrågor på ett bra sätt och tog god plats som seniorernas röst under en av Sveriges viktigaste nyhetsveckor.

SPF syns och hörs

Närvaro i media

Ökad närvaro i media

Under året har SPF förstärkt sin mediala närvaro. Det finns också ett ökat intresse på redaktionerna att skriva mer om våra frågor. När vi sammanfattar medieåret 2013 kan vi se att de ord som används mest frekvent i samband med SPF är *pensionärer*, *omsorg*, *pensionssystemet*, *bromsen*, *pension* och *läkemedel*. Det visar tydligt att medierna rapporterar om frågor och ämnesområden som är adekvata för oss.

SPF har syns både på redaktionell plats och på debatt- och opinionssidorna. Förbundet har lyckats få flera debattartiklar publicerade till exempel i Aftonbladet på temat organisationsförändring och utvidgat medlemserbjudande med rubriken "Framtidens Sverige rör också oss pensionärer". I Göteborgs-Posten har vi syns på temat krav på skrotat PPM-system med rubriken "Gör inte PPM till en generationsfråga".

Kansliet har arbetat mer aktivt med att nå ut med våra sakfrågor i media – både genom fler pressmeddelanden och att vara tillgängliga för journalister när det behövs snabba kommentarer. Vi har arbetat mer aktivt med vår omvärldsbevakning för att snabbt kunna agera och kommentera aktuella nyhetshändelser. Förbundet har fått stort redaktionellt utrymme i tunga kanaler som exempelvis Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet i frågor som rör pensionärers ekonomiska situation och hur mycket pensionärerna förlorar på den så kallade bromsen i pensionsystemet. Karl Erik Olsson har också medverkat i både nationell radio och TV med gott resultat.

Lokalt märks de förtroendevaldas aktiva engagemang för att få förbundets sakfrågor att synas i media på hemmaplan. SPF förekommer frekvent i lokalpressen och i lokalradio. I de flesta fallen fokuserar dessa artiklar och inslag på de aktiviteter som föreningarna genomför lokalt vilket är ett mycket bra sätt att nå ut med information om

vad förbundet gör för sina medlemmar.

SPF förekom under 2013 i 873 digitala artiklar och inslag vilket är en bra ökning med 17 procent jämfört med 2012. När det gäller utvärderingen av det mediala genomslaget är det dock inte alltid helt rättvisande att endast använda sig av rent kvantitativa tillvägagångssätt. Det är givetvis också viktigt att göra kvalitativa analyser av utfallet för att få en rättvisande bild. I verksamhetsberättelsen bifogas också Retrievers publiceringsrapport över SPF:s närvaro i media under 2013. Denna rapport återger den medieexponering som genererats kring förbundet under verksamhetsåret och baseras på artikelmaterial där SPF omnämns i tryckta medier, webb, radio och TV. I den analys som Retriever gör kan vi se en tydlig ökning av SPF:s medienärvaro i form av ett ökat antal publiceringar och införanden.

Upptakten till supervalåret 2014

2014 benämns som ett "supervalår", med val till EU, riksdag, landsting och kommuner. 26 procent av valmanskåren utgörs av pensionärer och självklart hamnar påverkansfrågorna i fokus för SPF som har en stor ambition att ta plats och synas i valrörelsen.

I september 2013 gjorde de fem pensionärsorganisationerna ett gemensamt utspel till de politiska partierna med en uppmaning att öka representationen av äldre på partiernas nomineringslistor. SPF tog fram ett eget brev som distriktet och föreningarna har kunnat använda för att göra motsvarande uppmaning regionalt och lokalt över hela landet.

SPF fick till ett möte med finansminister Anders Borg tillsammans med PRO, SKPF, SPRF och RPG i slutet av augusti. Vid mötet framförde organisationerna sin gemensamma kritik både mot den orättvisa beskattningen av pensionärerna och mot pensionssystemet, där bromsen inte bara blir en broms utan en back.

debatt

Sveriges största
debattsida - när 2,5
miljoner läsare
läser dag

Vad tycker du?

SURFA *afförbättrad linj/dubbel*
SKRIV *Afförbättrad Dubbel, 105 98 Stockholm*
MEJLA *dubbelafförbättrad.se*
Har du en debattartikel och behöver tala m
Karin Lindholm *debattör, Anna Andersson* *redaktör*
Pernilla Andersson *redaktör (v), Irene Boström* *redaktör*

SMS-A till 72 800 - skriv
Debatt (medanslag) in (medanslag)
din text (5 kr + ev trafikavgift)
72 26 26 50

debatt

Framtidens Sverige rör också oss pensionärer

... blir allt viktigare - så vill vi vara med och påverka

DEBATTEN

Behovet av vård och omsorg ökar och vi måste därför arbeta smartare, till gagn för användarna och för samhället.

I dag är enbart pensionärer förbund

också oss pensionärer

SPF: Äldre frågor blir allt viktigare – så vill vi vara med och påverka

DEBATTORERNA
Karl Erik Olsson, Södala.
Grdförande SPF.

DEBATTEN
I dag finns omkring 500 000 personer som är över 60 år och om tio år råder dubbel tvivel om många. Hur ska deras pensioner och vård finansieras? Det här är avgörande frågor och SPF riktat sig nu för att bli en mervärdig röst för de äldre.

Behovet av vård och omsorg ökar och vi måste därför arbeta smartare, till gagn för användaren och för samhället.

► I dag är enbart pensionärer välkomna till vårt förbund men allt fler vill inte vänta på den man är pensionär med att bön om hur livet som äldre

Sveriges Pensionärsförbund

Sverige Pensionärerna har företrätt svenska pensionärer sedan 1939. Och i århundradet sedan har det hänt mer med våra pensionärer än med oss under denna tid. De äldre är fler och friskare, mer aktiva och framtidsinriktade, mindre introverserade än att fönas in i någon gemensam pensionärsfälla. En ny generation av äldre kräver en ny inriktning för ett pensionärsförbund. Vi har tagit till oss detta. En grundläggande förändring är att det inte längre finns någon skarp gräns mellan pensionärer och yrkesaktiva. Många är både och. Många vill organisera sig för de äldres sak, även om de arbetar. Pensionerna har

Frågan om pensionerna har inte minskat i betydelse men vi vet nu hur våra främlingsvärdar står och väntar för de äldre.

Sverige står inför ett antal utmaningar som är kopplade till demografikutvecklingen och det kommer att kräva omfattande förändringar i vårt sätt att organisera och finansiera vård och omsorg, men också vad gäller tidpunkten för att gå i pension. De äldre utgör många gånger en del av lösningen. Därför måste

DEBATTÖRERNA
Karl Erik Olsson, Södala.
Gröfvingen SPF.
Stikkan Carlsson, Stockholm.
Kändis SPF.

DEBATTEN
I dag finns omkring 500 000 personer som är över 80 år och om tio år nås nästan dubbel så många. Hur ska deras pensioner och vård finansieras? Det blir en avgörande fråga och SPF rullar sig nu för att bli en mitterant röst för de äldre

Behovet av vård och omsorg ökar och vi måste därför arbeta smartare, till gagn för användaren och för samhället.

► I dag är enbart pensionärer välkomna till vårt förbund men allt fler vill inte vänta på den dag man är pensionär med att börja planera för hur livet som äldre ska se ut. Därför vill vi i större utsträckning göra vår organisation tillgänglig för seniorer som ännu inte är pensionärer.

► Vi påbörjar en diskussion kring ett nytt namn. I takt med att vi öppnar upp vår organisation för seniorer är det naturligt att vi funderar kring vårt namn. Sveriges Pensionärsförbund. Därför har vi inlett en diskussion om ett nytt och lämpligare namn.

Rogeringens framtidsk
sion presenterade för en
sedan en analys om demo
utmaningen.

utmaningen.
Alldeles nyligen presenterades pensionsåldersutredningens förslag om höjd pension. Det står klart att förändring är nödvändig. Nu krävs bredare diskussion i hela samhället om hur Sverige formas. Vårt mål är att villkoren för de äldre. Vi blir alla äldre och vårt arbete relevant för sett ålder, inte bara om pensionär. Tillsammans vi utmaningar och förtryck och högkvalitativa dom.

Karl
Stick

” Vi blir alla äldre och därför är vårt arbete relevant för alla, oavsett ålder, inte bara om man är pensionär.

vi som representerar de äldre
i allt större utsträckning ta
plats och vara med och utforma
framtidens Sverige.

Vår organisation har inte riktigt hängt med i samhällets utveckling. Som medlemsorganisation har vi inte heller förändrats i den takt som våra medlemmar har förändrats. Därför tar vi initiativ till ett antal förändringar som är viktiga steg mot ett modernare förbund.

► Vi fokuserar på tre områden: arbetsmarknad, privatekonomi och äldreomsorg.

En av de svåraste utmaningarna som Sverige står inför är att de äldre blir fler och de i aktivt

Arbetsplatserna måste till eftersom vi står inför en omvärld som förändras snabbt. För att kunna konkurrera på arbetsmarknaden måste vi ha tillräckligt med utbildade och kompetenta personer. Om vi inte gör det kommer kostnaderna för välfärden bli större och skatteintäkterna mindre. Vi behöver en förändring både när det gäller rätten att arbeta längre men också när det gäller attityden mot äldre på arbetsplatserna.

För den enskilde medlemmen är frågor om hur man behåller eller får ett nytt jobb och lämpliga sparformer viktiga. Därför kommer vi att utveckla vår kompetens inom privatekonomi.

dellen Carina Nilsson om kroppsideal

Läs m

Hawking

SPF syns och hörs

Seniorvänlig Kommun

Karl Erik Olsson och äldreminister Maria Larsson delar ut pris till Sveriges seniorvänligaste kommun.

För femte året i rad satte SPF:s föreningar och distrikt sina kommuner under lupp för att komma fram till den mest seniorvänliga kommunen 2013. Temat för årets tävling var Hemtjänsten. Som vinnare utsågs **Munkedals kommun** med motiveringen: *Personalens höga utbildningsnivå kompletteras med kontinuerlig fortbildning i adekvata ämnen och med satsning på utveckling av välfärdsteknologi. God och näringsriktig mat kan lagas hemma gemensamt med andra. Hemtjänsten i Munkedal belönas med toppbetyg av användarna.*

Nytt för i år var att SPF även delade ut pris i ytterligare fem kategorier och där var pristagarna följande:

Bästa äldreboende: Hallstahammar
Bästa läkemedelshantering: Gotlands kommun
Bästa mat/nutrition: Habo kommun
Bästa arbetsgivare för äldre: Nacka kommun
Bästa kollektivtrafik: Göteborgs kommun

De ärofyllda priserna delades ut med pompa och ståt av äldreminister Maria Larsson vid en lunchgala i mars 2014 på Norra Latin i Stockholm.

För andra året i rad delades samma dag pris ut även till Årets Senior och Årets Junior. Det är tidningen Veteranen som har gjort en omröstning bland sina läsare och pristagarna i år var Yngve Gustafson (Årets Senior) och Fanny Westerberg (Årets Junior).

Rekrytering

I november genomfördes en tvådagars rekryterings- och marknadsföringskonferens för distriktens ansvariga inom respektive område. På konferensen medverkade bland andra Camilla Ländin som är expert på just rekrytering i medlemsstyrda organisationer. Camilla höll föredrag och workshop-arbete med utgångspunkt från den så kallade Medlemsmodellen som är en väl-

etablerad metod för att rekrytera, aktivera och behålla medlemmar. Boken Medlemsmodellen delades också ut till samtliga konferensdeltagare. Under konferensen lyftes också varumärkesfrågor och den värvningsmodul som finns till hands för föreningarna som stöd i rekryteringsarbetet. Ett uppskattat inslag var också flera representanter från förbundets föreningar som berättade om sina erfarenheter och tips när det gäller rekryteringsaktiviteter och medlemsinformation.

En ny brevmall för rekryteringsbrev togs fram under hösten för nedladdning på intranätet. 65-årsutskicken har också löpande skickats ut under året.

Rekryteringstävlingen för 2013 genomfördes enligt samma koncept som tidigare och resultatet för årets tävling offentliggjordes i början av 2014 via intranätet och SPF-nytt.

Vinnare av 2013 års rekryteringstävling var:

Grupp 1 - 436 SPF Markaryd

Grupp 2 - 347 SPF Aktiv Eslöv

Grupp 3 - 10 SPF Söderhamn

Grupp 4 - 854 SPF Club Freja Sundsvall

Mässor

Förbundet sponsrade distrikten på 13 mässor från Luleå i norr till Malmö i söder. De utvalda mässorna utgjorde en bra mix både geografiskt och intressebaserat. Förbundet har tagit fram såväl trycksaker som profilprodukter för distrikten att beställa till självkostnadspris från SPF:s webbutik.

Utöver de publika mässorna deltog även förbundet på Socialdemokraternas Kongress som hölls i Göteborg 3-7 april samt Moderaternas Arbetsstämma i Norrköping 17-20 oktober. På dessa möten bemannades montrarna av de respektive

distrikten Göteborg- och Östgötadistriktet.

Annonsering

Förbundet har under året valt att annonsera i vissa utvalda tidningar som vänder sig direkt till vår målgrupp. Vi har fokuserat på budskapet

**Bort med ålderismen -
gå med i SPF!**

SPF, Sveriges Pensionärsförbund kräver en attitydförändring i samhället, både gentemot äldre personer, men även bland de äldre själva.

Gå in på www.spf.se och läs mer om hur SPF arbetar för att förbättra villkoren för landets seniorer.

SENIORER I TIDEN
INFLYTANDE • VALFRÄMT • GYCKELIGHET

”Bort med ålderismen” och syns med annonser i följande tidningar: Livets Belöning (SvD), På ålderns höst (SvD), Aktuellt i Politiken, Folkhälsan (GP), Diabetes (SvD) Det goda Seniorlivet (Exp, Aftonbladet, GT), Tidningen Seniormässan (DI), Hjärta & Kärl (GP), Dina Ögon (SvD). Pensionera dig utomlands (SvD), Framtidens Vård & Omsorg (SvD), 55+ Det ljuva livet (SvD) och Hjärnan & nervsystemet (GP).

SPF syns och hörs

Digitala kanaler

Hemsidan ökar stadigt

Antalet besökare på www.spf.se ökar fortsatt och är nu uppe i drygt 50 000 unika besökare per månad. Även de personer som anmäler sitt intresse att bli medlem i SPF via hemsidorna ökar. Under hela året anmälde sig 5 715 personer för medlemskap via SPF:s hemsidor.

Oktober månad genomfördes en lyckad webbkonferens på Ålands hav. En del nyheter presenterades, bland annat möjligheten för distrikt och föreningar att ha egna banners till försäljning på sina hemsidor.

SPF har som målsättning att det ska vara så enkelt som möjligt att vara webbansvarig inom SPF därför uppgraderades editorn i publiceringssystemet webbtill en enklare och stabilare programvara i slutet av året.

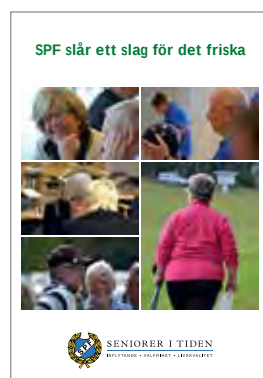
Full fart på Facebook och Twitter

SPF är aktiv i sociala medier. Lagom till Almedalen startade förbundet ett Twitter-konto som har använts flitigt under året. Pressmeddelanden, nyheter och debattartiklar publiceras nu i alla digitala kanaler samtidigt. Det ger möjlighet för våra medlemmar och omvärlden att debattera, gilla och dela våra inlägg.

Sedan sommaren 2013 kan man bli medlem i SPF via Facebook. Vid årsskiftet hade sidan drygt 2 300 "gillare" och det antalet ökar hela tiden.

Trycksaker och webbutik

SPF:s trycksaker uppdateras regelbundet. Alla trycksaker som förbundet tar fram finns tillgängliga i SPF:s webbutik.

SPF Senior Quality Guide

SPF har under flera år knutit avtal med olika företag med fokus på att i första hand etablera rabatter för SPF:s medlemmar. Dessa erbjudanden har återgivits i Veteranen och på förbundets webbplats under rubriken ”Medlemsförmåner”.

Avtalen har tidigare med några få undantag varit ettåriga och inneburit ett påtagligt administrativt arbete i att förnya och eller att nå nya företag för att behålla antalet rabattererbjudanden till medlemmarna.

Synpunkter har även framförts på att vissa rabattförmåner inte kan användas av alla på grund av placeringen av försäljningskontor eller att rabatterna enbart har gällt vissa produkter och vid vissa tillfällen etc.

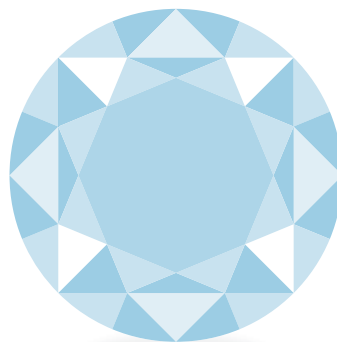
Naturligtvis kan SPF inte resursmässigt identifiera och vara uppdaterade på marknadens snabba och ofta kortsiktiga svängningar avseende kampanjerbjudanden och rabatter. Utvecklingen går i en rasande fart och att ”ligga i framkant” inom dessa svängningar på marknaden kräver ett för SPF orealistiskt administrativt engagemang.

SPF har därför valt att istället satsa på långsiktiga samarbeten med företag som även kan erbjuda medlemmarna utökad service i kombination med långsiktiga rabatter på sina varor eller tjänster specialsydda för SPF-medlemmar.

SPF har mot bakgrund av detta utvecklat ett nytt och unikt samarbetskoncept **SPF Senior Quality Guide** – ett exklusivt samarbete där vi ställer krav på våra partners för att ge erbjudanden med hög kvalitet.

Samtliga SPF Senior Quality Guide-företag medverkar även i ett långsiktigt engagemang som sponsorer till SPF:s egna medlemsevenemang. Exempel på detta är de olika mästerskapen, Seniorvänlig Kommun och Kasta Loss med SPF. Dessa samarbeten innebär möjligheter för

SPF SENIORER I TIDEN

SENIOR QUALITY GUIDE

förbundet att ytterligare utveckla och etablera nya evenemang för SPF:s medlemmar.

De företag som vi väljer att utveckla ett fördjupat samarbete med är mycket väl medvetna om vår målgrupp och har en mycket initierad och kunnig erfarenhet av att kommunicera med seniorer. I dagsläget finns fem samarbetspartners inom Senior Quality Guide: if, E-on, Viking Line, Skandia och SJ.

Medarbetare på kansliet

Jan Arleij

Karin Bajlo

Hans-Eric Berg

Ylva Bergman

Johanna L. Bhattacharyya

Stickan Carlsson

Gunnar Degerman

Dagmar Gustavsson

Margareta Gärdestad

Marita Hedén

Birgitta Holmsten

Frida Johansson

Annika Klevegren

Gunilla Lindahl

Katarina Lindström

Ola Nilsson

Stina Nordström

Anna Rask

Ulrika Palmcrantz

Kerstin Söderberg

Peter Söderlund

Maria Samuelsson

Tommy Vestlin

Eva-Christine Öhman

Medarbetare som slutat under 2013: Sten Arndt, Lars-Åke Johansson, Cathrine Swenzén

SPFs sakkunniga

Kjerstin Genell Andrén

Olof Björlin

Gösta Bucht

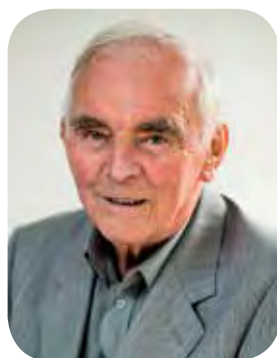
Gunnar Carlsson

Margareta Grafström

Karin Larsson

Lars Nilsson

Gerdt Sundström

Kansliets ledningsgrupp

Stickan Carlsson, generalsekreterare

Johanna Lundin Bhattacharyya, ekonomichef

Cathrine Swenzén, kommunikationschef t.o.m juni 2013

Stina Nordström, kommunikationschef fr. om. juli 2013

Gunilla Lindahl, redaktionschef Veteranen

SPFs förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsens grupper

Förbundsstyrelsens arbetsutskott

Karl Erik Olsson, ordförande, Karl-Erik Axelsson, 1e vice ordförande, Ingela Lindberger, 2a vice ordförande, Stickan Carlsson, generalsekreterare

Redaktionskommittén

Ylva Bergman, Veteranen, ordförande, Ingela Lindberger, ledamot och Maritta Selin, ledamot.

Tankesmedja

Ingela Lindberger, sammankallande, Maritta Selin, förbundsstyrelsen, Gösta Bucht, sakkunnig och Gerdt Sundström, sakkunnig.

Ekonomigrupp

Kjell Holmlund, ordförande, Karl Erik Olsson och Karl-Erik Axelsson.

Pensionsgruppen

Karl Erik Olsson, ordförande, Allan Ekström, Stockholm, Gustaf Lindencrona, civilekonom, professor emeritus i finansrätt och före detta rektor vid Stockholms universitet, Inger Nyberg, förbundsstyrelsen och Margareta Gärdestad, pensionsexpert på förbundskansliet, sekreterare.

Ålderismprogrammet

Lars Nilsson, ordförande, Karl-Erik Axelsson, Leif Bergstedt, Olof Björlin, Lisbeth Bolin, Evert Medbo.

Stadgegruppen

Inga Davidsson-Friberg, ordförande, Örebro, Kjell Skålberg, Jönköping, Kjell Holmlund, Skåne och Stig Carlsson, generalsekreterare och sekreterare.

Valberedning

Vård och omsorgsgruppen

Eva Sahlin, ordförande, Karl-Erik Axelsson, Barbro Westerholm (FP), Greta Nordquist, Skåne, Gösta Bucht, sakkunnig, Ola Nilsson, sekreterare.

Ett steg till

Inger Ingesson, ordförande, Ruby Lindström, Jan Rülcker, Eva -Christine Öhman, sekreterare.

Valgrupp 2013

Karl Erik Olsson, ordförande, Ingela Lindberger, Kjell Skålberg, Inger Nyberg, Stina Nordström, Stickan Carlsson.

Gusten Rolandsson, ordförande tom maj 2013
 Inga Davidsson-Friberg, ordf. fr om maj 2013
 Lars Stenbäck, Jönköping, vice ordf.
 Gunnar Bengtsson, Skåne
 Inga-Britt Carlberg, Norrbotten
 Jarl Graf, Skaraborg
 Sven Hägerborg, Halland
 Lillemor Lindberg, Stockholm
 Jan-Erik Lövbom, Östergötland
 Jan-Erik Nyberg, Västernorrland
 Ulla-Britt Wahl, Kalmar

Valberedningens arbete

Under verksamhetsåret har valberedningen haft fem heldagssammanträden i Stockholm. Ledamöter från valberedningen har deltagit i förbundsstyrelsens sammanträden och i DO-konferenser. Från och med 22 maj valdes Inga Davidsson-Friberg av förbundsstyrelsen att leda valberedningens arbete, eftersom den tidigare ordföranden var nominerad till en styrelseplats och därför av sagt sitt uppdrag i valberedningen. Lars Stenbäck utsågs till vice ordförande. Arbetet har under hösten intensifierats bl a med intervjuer med föreslagna kandidater till olika poster. Vid årets slut var valberedningen i det närmaste klar med sina förslag till styrelse, revisorer, kongresspresidium samt ersättningsregler.

Externa grupper

Anställda och uppdragstagare deltar i ett stort antal externa grupper (referensgrupper, brukarråd m. fl.) och bidrar även med inlägg och råd i grupper omkring statliga utredningar. Denna delaktighet i statens och berörda myndigheters verksamheter är av stor betydelse för att få de äldres behov och synpunkter tillgodosedda. Nedan följer de viktigaste av dessa grupper:

- Regeringens pensionärskommitté, RPK
- Socialstyrelsens äldreråd, Socialstyrelsen
- Utvecklingsråd för äldres boende, Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp "Patientens bok för tryggare vård", Socialstyrelsen
- Referensgrupp till utredning "Översyn av de statliga verksamheterna inom vård- och omsorgssystemet", Socialdepartementet
- Referensgrupp "Teknik för äldre II", Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp "Trygghetslarm" Hjälpmedelsinstitutet
- Referensgrupp till regeringsuppdrag "Lokala värdighetsgarantier samt utveckling av kriterier och system för värdegrundsmärkning", Socialstyrelsen
- Samverkansgrupp "Samordning i vård och omsorg", PRO, SPF
- Uppdrag att följa upp och utvärdera konkurrensförhållandena i kommunernas valfrihetssystem, Konkurrensverket
- Nationellt forum för diskussion av företagets arbete mot kunder, Apoteket AB
- Koll på läkemedel, PRO, Apoteket AB
- Samverkansråd, Läkemedelsindustri-föreningen
- Referensgrupp för satsningen "Bättre liv för sjuka äldre", SKL
- Referensgrupp till läkemedelskommittén, Stockholms Läns Landsting
- SAMS- äldre, en samverkansgrupp mellan organisationer och myndigheter om äldres säkerhet, MSB
- Standardiseringen av äldreomsorg och omsorg, Swedish Standards Institute, SIS
- Sveriges Konsumenter
- Standardisering av icke-medicinska hälso-tjänster, Swedish Standards Institute, SIS
- Samverkansgrupp Våld och övergrepp mot äldre, Länsstyrelsen i Stockholm, Socialstyrelsen, Boj, Roks
- Standardisering av vård och omsorg för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende, Swedish Standards Institute, SIS
- Referensgrupp relationsvård mot äldre, Socialstyrelsen, BOJ, Umeå Universitet, SLL, KI
- Vård vård samverkan, PRO, SPF
- Dialogmöten angående kvalitet och skydd i vård och omsorg om personer med demenssjukdom, Socialstyrelsen och Stockholms läns Äldrecentrum.
- Dialogmöten i Äldresäkerhet, Socialstyrelsen
- Samarbete med spanska kollegor i Madrid och Valencia: undersökningar kring omsorgsmönster och ensamhetsupplevelser
- En jämförelse av äldres hjälpbehov och omsorg över tid i Spanien och Sverige, WHO
- Referensgrupp för "Multisjuka äldre", Socialdepartementet
- Referensgrupp "Vårdkontaktuppdraget", Socialstyrelsen
- Grupp som ska revidera de nationella riktlin-

jerna för demensvården, Socialstyrelsen

- Utredningen "Kommunaliserad Hemsjukvård", Socialdepartementet
- Antidiscrimination expert group ADEG, AGE
- Social inclusion expert group SIEG, AGE
- Privattandläkarnas patientråd
- Centrala äldrerådet, NTF
- Medlemsorganisationers ordförandemöten, NTF
- Arbetsgrupp för medlemsorganisationer, NTF
- Styrelsen för fotgängarnas förening, FOT
- Referensgrupp för forskning kring äldres transporter, VTI
- Pensionärsråd, Pensionsmyndigheten
- Pensionärspanel, Statens Tjänstepensionsverk
- Pensionsgrupp D5 gruppen, de fem rikstäckande pensionärsorganisationerna
- FSA Brukarråd, Sveriges Arbetsterapeuter
- Palliativa Rådet
- Arbetsgrupp ang. Uppgraderade Högkostnadsskydd, Socialdepartementet
- Reklamationsnämnd, Sveriges Begravningsförbund
- Fullmäktigeledamot, Folksam
- Personlig suppleant, Folksam
- Användningsforum, regeringen
- Referensgrupp till utredning om kvalitetsindikatorer på apotek och strukturerade läkemedelssamtal, Läkemedelsverket
- CBL-rådet (Centrum för bättre läkemedelsanvändning), Läkemedelsverket
- Styrelseledamot, Alma Folkhögskola
- Moderniseringar av kommunallagen, regeringen

Besvarade remisser

Remissvaren finns publicerade på SPF:s hemsida, www.spf.se och går även att beställa från SPF:s kansli, telefon 08-692 32 50.

1. Kulturdepartementet
Nya villkor för public service (SOU 2012:59)

2. Läkemedelsverket

Utvärdering av dostjänsten

3. Socialdepartementet
Pris, tillgång och service – fortsatt utveckling av läkemedels- och apoteksmarknaden (SOU 2012:75)

4. Näringsdepartementet
Ökad och säkrare cykling (SOU 2012:70)

5. Socialdepartementet
Patientlag (SOU 2013:2)

6. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Förslag till föreskrifter om bidrag till öppenvårdsapoteksservice av allmänt ekonomiskt intresse

7. Socialdepartementet
En samlad organisation på det funktionshinderspolitiska området (Ds 2013:40)

8. Socialdepartementet
Ersättning vid läkemedelsskador och miljöhänsyn i läkemedelsförmånerna (SOU 2013:23)

9. Socialdepartementet
Åtgärder för ett längre arbetsliv (SOU 2013:25)

10. Finansdepartementet
Vägval för premiepensionen (Ds 2013:35)

11. Finansdepartementet
Privata utförare – Kontroll och insyn (SOU 2013:53)

12. Socialdepartementet
Rätt information – Kvalitet och patientsäkerhet för vuxna med nedsatt beslutsförmåga (SOU 2013:45)

13. Socialdepartementet
Ansvarsfull hälso- och sjukvård (SOU 2013:44)

Årsredovisning 2013

Styrelsen för SPF, Sveriges Pensionärsförbund, organisationsnummer: 888000-2830, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2013. Om inte annat anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

SPF är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden.

SPF har cirka 270 000 medlemmar fördelade på 27 distrikt och 830 föreningar.

Förbundets devis är - Seniorer i tiden, förstärkta med ledorden valfrihet, inflytande och livskvalitet. De flesta medlemmar söker sig till SPF för att delta i föreningarnas aktiviteter, vara med i gemenskapen och för att stödja det äldrepolitiska arbete som förbundet driver centralt i regeringens pensionärskommitté och mot de riksdagspartierna och som drivs lokalt och regionalt i de kommunala och landstingspolitiska råden. SPF arbetar för att äldre ska ha en bra ekonomi, bra hälsa, bra vård och omsorg.

Förbundet ska enligt stadgarna:

- tillvarata, främja och verka för medlemmarnas/pensionärernas sociala och ekonomiska intressen
- verka för att medlemmarnas/pensionärernas erfarenheter och kunskaper tillvaratas i samhället i samspel med yngre generationer
- lämna information i samhällsfrågor som berör medlemmarna/pensionärerna
- främja studier och annan kulturell verksamhet
- främja friskvård och i övrigt verka för god livskvalitet
- verka för att medlemmarna/pensionärerna inte diskrimineras på grund av sin ålder

Vision och mål

SPF strävar efter att bli det största pensionärsförbundet och landets främsta auktoritet inom äldrefrågor. Vi vill vara ett synligt och välkänt pensionärsförbund präglat av vårt framgångsrika arbete för äldre.

Mål under kongressperioden 2011-2014

- attrahera yngre seniorer
- värna om nuvarande medlemmar
- öka medlemstalet till 275 000

Medlemsutveckling

Antalet medlemmar i SPF fortsätter att öka. Vid utgången av 2013 fanns 270 331 (268 176) medlemmar registrerade. Under året nyrekryterades 20 779 (21 500) medlemmar. Under 2013 var nettoökningen 2 155 (4 336) personer 0,80% (+1,64%). Medlemmarnas medelålder är 77 år. 61,7% (61,6%) av medlemmarna är kvinnor.

Viktiga händelser under året

* SPF korade Seniorvänlig kommun för fjärde året i rad i februari. Vinnare blev Haninge kommun. Samtidigt utsågs Årets Senioroch Junior efter en omröstning i medlemstidningen Veteranen. Årets senior blev Barbro Westerholm och årets junior Arvid Morin från Ung Omsorg.

* SPF Kastade Loss med Tallink Silja Line med drygt 1 200 SPF:are ombord.

* Under våren åkte SPF runt till sju platser och träffade närmare 500 KPR- och LPR-representanter.

* SPF bildade tillsammans med Brottsofferjourernas Riksförbund ett nätverk som tog fram informationsmaterial om *Väldet går inte i pension*, uppmärksammade FN-dagen *Världsdagen om våld och övergrepp mot äldre* den 15 juni, genomförde ett Riksdagsseminarium och ett seminarium i Almedalen med en paneldebatt.

* SPF medverkade i Almedalen med tre egna seminarier och ett tillsammans med PRO och Apoteket AB.

* Via förbundets Seniorpanel togs en arbetsmarknadsrapport fram – *Gärna medalj och pensi-*

on, men låt oss bestämma när!

- * Förbundsstyrelsen tillsatte en arbetsgrupp Val 2014.
- * SPF introducerade Mattcurling som ett ny idrott med eget Riksmästerskap.
- * SPF genomförde två centrala konferenser där fler distriktsfunktionärer med olika ämnesområden deltog.
- * SPF i samarbete med PRO och Apoteket AB besökte sju olika platser och redovisade bland annat statistik om överskrivning av läkemedel.
- * Representanter från SPF:s styrelse och kansli besökte sex platser, träffade distriktsstyrelserna och informerade om förslaget till nya stadgarna.
- * Styrelsen skickade ut två remisser, dels förslag till nya Stadgar för förening, distrikt och förbund dels Vård och Omsorg i ny tid.
- * Under begreppet *Senior Quality Guide* har förbundet startat ett nytt upplägg för samarbete med näringslivet. Istället för kortsiktiga rabattavtal har SPF valt att istället satsa på långsiktiga samarbeten med företag som även kan erbjuda medlemmarna utökad service i kombination med långsiktiga rabatter på sina varor eller tjänster. Samtliga Senior Quality Guide-företag medverkar även i ett långsiktigt engagemang som sponsorer till SPF:s egna medlemsevenemang. Exempel på detta är de olika Riksmästerskapen, Årets Seniorvänligaste Kommun, Årets Senior/Junior och Kasta Loss. Under året har avtal tecknats med If, SJ och Viking Line. Under början av 2014 slöts ytterligare avtal med E.on och Skandia.

Året i siffror (tkr)

Intäkter

SPF:s totala verksamhetsintäkter uppgick under året till 53 003 (46 538), vilket är en ökning med 13,9% från 2012. Huvudsakliga orsaker till ökningen är medlemsavgiften till förbundet som höjdes från 110 kronor per medlem till 130 kronor per medlem.

Kostnader

För att belysa de verksamhetskostnader som förbundet har, klassificeras kostnaderna annorlunda än tidigare år. I och med omklassificeringen har också jämförelseårets siffror korrigerats.

SPF:s totala kostnader uppgick under året till 48 589 (47 485) och fördelar sig enligt följande:

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna uppgår till 18 858 (20 948) och avser produktionskostnad för tidningen Veteranen, varuförsäljning i webbutiken, medlemsförmåner, de konferenser som förbundet ordnat under året, den påbörjade organisationsutvecklingen och lämnade projekt- och mässbidrag till föreningar. Här ingår också föreningsstöd som avser underhåll och utveckling av medlemsregister, webb, bokföringsprogram och övriga moduler som distrikt och föreningar använder.

Övriga externa kostnader

De övriga externa kostnaderna uppgår till 11 935 (9 606) och avser förutom de fasta lokal- och administrationskostnaderna, reklam och PR, konsulttjänster samt övriga kostnader.

Personalkostnaden uppgår till 17 580 (16 720) och avskrivningar till 216 (211).

Reserveringar

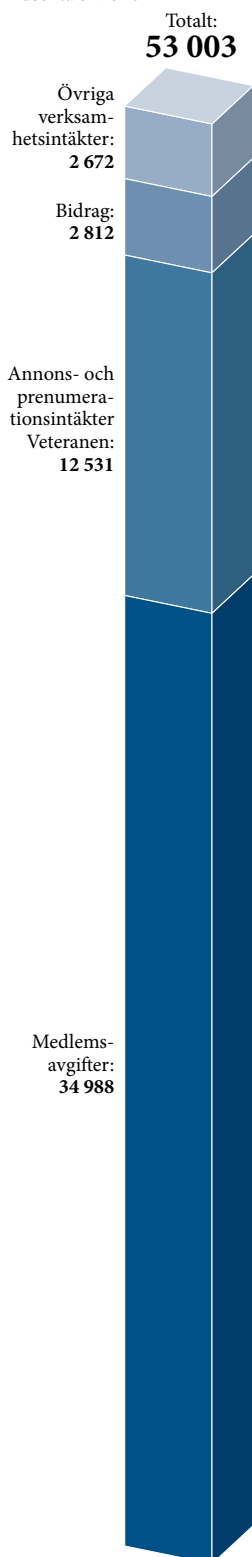
Varje år görs reservering av ändamålsbestämda medel om 500 för framtida kongress. Utnyttjande av medlen sker vart tredje år då kongressen genomförs.

SPF är en ideell förening och ska inte gå med överskott, men vi har under året genererat ett positivt resultat om 5 327 som vi avser att återinvestera i verksamheten nästa år då vi budgeterat ett underskott.

Den analys av förbundet som gjordes under 2012 och som resulterade i en strategi som ska leda till att vi blir mer synliga i samhällsdebatten, stärka vårt opinionsarbete och få fler medlem-

Förbundets intäkter

Tusentals kronor

Förbundets kostnader

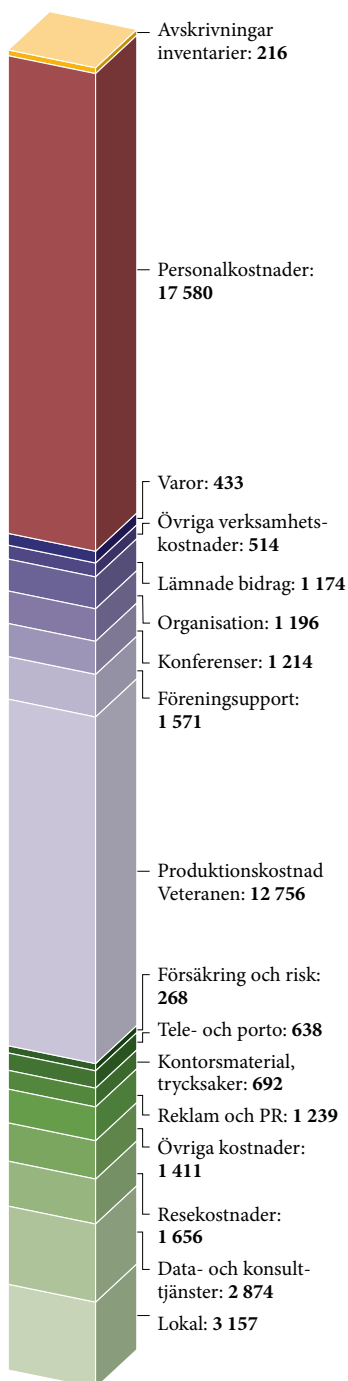
Avskrivningar

Personalkostnader

Versamhetskostnader

Övriga externa kostnader

Totalt: **48 589**

mar genomsyrade verksamheten under 2013. Vi behöver dock göra ytterligare satsningar under nästa år för att flytta fram positionerna för våra prioriterade områden arbetsmarknad, äldreomsorg och ekonomi.

På grund av detta görs ytterligare en reserve-

ring till ändamålsbestämda medel 2013 om totala resultatet efter avsättning till kongress. SPF:s kapital är stabilt och vi ser det som en utjämning av resultatet under två verksamhetsår. Överskottet 2013 kommer att jämnas ut med ett budgeterat underskott 2014.

Finansiella investeringar

Förbundets resultat från finansiella investeringar uppgår till 1 413 (1 629) och fördelas enligt följande:

Räntor 623. Realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer 937. Förvaltning och kostnadsränta -147.

Det samlade marknadsvärdet på portföljen uppgår till 36 205 vilket överstiger anskaffningsvärdet med 2 217. Målet för förvaltningen och vår placeringspolicy är att långsiktigt bidra till SPF:s verksamhet med så stora tillskott som möjligt. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (30-70 mellan de olika typerna).

Förvaltning

Styrelsen har under 2013 bestått av 13 ordinarie ledamöter samt en personalrepresentant. Styrelsen har haft sju möten under året varav två i samband med två arbetsdagar i februari och maj och ett med två arbetsdagar i november.

Arbetsutskottet hade elva möten under året.

Revisorer

Förtroendevalda

Bo Jansson, ordinarie, Margareta Nyström, ordinarie, Birger Kusendal, ersättare och Arne Johansson, ersättare.

Auktoriserade

Ulrika Granholm Dahl, ordinarie, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, Marie Welin, ersättare, Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB.

Viktiga händelser efter räkenskapsårets utgång

Förbundsstyrelsen skickade ut en remiss med frågan om namnbyte av SPF till *Seniorerna*.

Under februari genomfördes fem valplaneeringskonferenser med hundratalet distriktsstyrelseledamöter som deltagare.

Flerårsöversikt

	2013	2012	2011	2010	2009
Allmänna förutsättningar					
Antal medlemmar	270 331	268 176	263 840	259 910	258 870
Medelantal anställda	25	24	22	24	22
Intäkts- och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	53 003	46 538	47 759	46 342	44 665
Verksamhetens kostnader	-48 589	-47 485	-48 753	-46 167	-42 158
<i>Verksamhetens resultat</i>	4 414	-947	-994	175	2 507
Resultat från finansiella investeringar	1 413	1 629	-738	984	1 076
Årets resultat	5 827	682	-1 732	1 159	3 583
Ekonomisk ställning					
Eget kapital, (tkr)	35 653	29 826	29 144	30 877	29 717
Soliditet, %	86,0	84,0	81,0	85,0	87,0

Resultatet av förbundets verksamhet och ekonomiska ställning vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultat- och balansräkningar med tilläggsupplysningar och noter.

Resultaträkning

	Not	2013	2012
Förbundets intäkter	2		
Medlemsavgifter		34 988	29 147
Bidrag		2 812	2 815
Övriga verksamhetsintäkter		15 203	14 576
Summa förbundets intäkter		53 003	46 538
Förbundets kostnader			
Verksamhetskostnader	3	-18 858	-20 948
Övriga externa kostnader	4	-11 935	-9 606
Personalkostnader	5	-17 580	-16 720
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-216	-211
Summa förbundets kostnader		-48 589	-47 485
Verksamhetsresultat		4 414	-947
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper	6	1 382	1 600
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		33	45
Räntekostnader och liknande resultatposter		-2	-16
Summa resultat från finansiella investeringar		1 413	1 629
Resultat efter finansiella poster		5 827	682
Årets resultat		5 827	682
Fördelning av årets resultat	7		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		5 827	682
Reservering av ändamålsbestämda medel för framtida kongress		-500	-500
Reservering av särskilda satsningar 2014		-5 327	-
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-	182

Balansräkning

	Not	2013-12-31	2012-12-31
Tillgångar	1		
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	8	539	729
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	9	33 988	26 993
Aktier i dotterbolag	10	47	47
		34 035	27 040
Summa anläggningstillgångar		34 574	27 769
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Handelsvaror		419	405
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 268	1 436
Övriga kortfristiga fordringar		142	249
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 456	1 461
		2 866	3 146
Kassa och bank		3 556	4 117
Summa omsättningstillgångar		6841	7 668
Summa tillgångar		41 415	35 437
Eget kapital och skulder	1		
Eget kapital	7		
Ändamålsbestämda medel		6 827	1 000
Balanserat kapital		22 999	28 144
Årets resultat		5 827	682
		35 653	29 826
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 103	3 152
Övriga kortfristiga skulder	11	587	639
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	2 072	1 820
		5 762	5 611
Summa eget kapital och skulder		41 415	35 437
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Annons- och prenumerationsintäkter redovisas som övriga verksamhetsintäkter.

Kostnadsredovisning

För 2013 har en omklassificering av kostnaderna ägt rum. För att tydligare belysa förbundets verksamhetskostnader har dessa särskiljts från övriga externa kostnader.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Datorer	3 år
Kontorsmaskiner	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	6 år
Kontorsmöbler	10 år

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepapper värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna nedgång anses vara varaktig görs nedskrivning. Vid värdering tillämpas denna princip på aktieportföljen som helhet respektive ränteportföljen som helhet, vilket innebär att orealiserade förluster avräknas mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av kongressfond, avsättning till särskilda satsningar 2014 och balanserat kapital. Kongressfonden utgörs av avsättningar för framtida kongress. När förbundet belastas med kostnader för kongressen och den särskilda satsningen redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av Kongressfonden med motsvarande belopp. Total avsättning till särskilda satsningar 2014 kommer att ianspråkta under nästa år.

Koncern

Koncernen består av SPF och det helägda dotterbolaget Silvergen AB. Dotterbolaget bedriver inte någon verksamhet. Något krav på att upprätta koncernredovisning föreligger inte enligt årsredovisningen.

Not 2 Föreningens intäkter

	2013	2012
Föreningens intäkter fördelar sig enligt följande:		
Medlemsavgifter	34 988	29 147
Annons- och prenumerationsintäkter Veteranen	12 531	12 968
Bidrag	2 812	2 815
Övriga verksamhetsintäkter	2 672	1 608
Summa	53 003	46 538
Bidrag fördelar sig enligt följande:		
EU	156	100
Staten	2 523	2 486
Övriga	133	229
Summa	2 812	2 815

Under 2013 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 8 000 tkr. SPF:s andel härav var 2 523 tkr motsvarande 9,50 kronor per medlem. Bidraget beräknas på antalet medlemmar per 1 juli 2012.

Not 3 Verksamhetskostnader

	2013	2012
Varuförsäljning	433	389
Veteranen produktionskostnad	12 756	14 037
Föreningssupport	1 571	2 377
Konferenser	1 214	922
Organisation	1 196	325
Lämnade bidrag	1 174	2 383
Övrigt	514	515
Summa	18 858	20 948

Not 4 Övriga externa kostnader

	2013	2012
Lokal	3 157	2 771
Resekostnader	1 656	1 511
Reklam och PR	1 239	1 048
Kontorsmaterial, trycksaker	692	451
Tele- och portokostnader	638	729
Försäkring och risk	268	420
Data- och konsulttjänster	2 874	1 945
Övriga kostnader	1 411	731
Summa	11 935	9 606

Not 5 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2013	2012
Antal anställda		
Kvinnor Sverige	17	16
Män Sverige	8	8
Totalt	25	24

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av punkt 6 i BFNAR 2002:9.

Löner och andra ersättningar

Arvode till styrelse och övriga	675	651
Övriga arvoden	97	18
Övriga anställda	11 058	10 616
Totala löner och ersättningar	11 830	11 285

Sociala kostnader	4 580	4 613
(varav pensionskostnader)	(1 090)	(1 291)

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2013	2012
Antal styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	7	7
Män	6	6
Totalt	13	13

Under kongressperioden 2011-2014 fördelas årsarvoden till förtroendevalda enligt följande:
Förbundsordförande: fast arvode på fem prisbasbelopp. 1:e och 2:e vice ordförande: fast arvode på ett prisbasbelopp. Sammanträdesarvudet uppgår till 0,022 prisbasbelopp.

Det ideella arbetet inom SPF är av stor omfattning. Stora arbetsinsatser utförs av medlemmar och förtroendevalda inom föreningar och distrikt. Det ekonomiska värdet av det ideella arbetet framgår inte i resultaträkningen.

Not 6 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2013	2012
Utdelningar	-	41
Räntor	590	873
Realisationsresultat vid försäljningar	937	166
Förvaltningskostnad	-145	-148
Återföring av nedskrivningar	-	668
Summa	1 382	1 600

Not 7 Eget kapital

	Kongressfond	Övrig reservering*	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	1 000	-	28 826	29 826
Reserveringar	500	5 327	-5 827	-
Årets resultat	-	-	5 827	5 827
Utgående balans	1 500	5 327	28 826	35 653

* Övrig reservering avser reservering av särskilda satsningar 2014.

Not 8 Inventarier

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 123	3 738
Årets inköp	26	54
Försäljningar och utrangeringar	-	-1 668
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 149	2 124
Ingående avskrivningar	-1 394	-2 852
Försäljningar och utrangeringar	-	1 668
Årets avskrivningar	-216	-211
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 610	-1 395
Utgående restvärde enligt plan	539	729

Not 9 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2013-12-31	2012-12-31
Ingående anskaffningsvärde	26 993	27 696
Årets förändringar		
- Tillkommande värdepapper	33 920	31 578
- Avgående värdepapper	-26 925	-32 281
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	33 988	26 993
Ingående uppskrivningar/nedskrivningar	-	-668
Årets förändringar		
Återförd nedskrivning	-	668
Utgående ackumulerade uppskrivningar/nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde, totalt	33 988	26 993
Varav noterade aktier		
- Redovisat värde	33 988	26 993
- Börsvärde eller motsvarande	36 205	27 770

Not 10 Aktier i dotterbolag

Direkt ägda	Org nr	Säte	Kapitalandel	Rösträttsandel
Silvergen AB	556693-5069	Stockholm	100	100
			Bokfört värde	Antal andelar
Silvergen AB			47	2 354

Dotterbolagets eget kapital per 2012-12-31: -30 (-33)
Resultat 2013: 3 (-60).

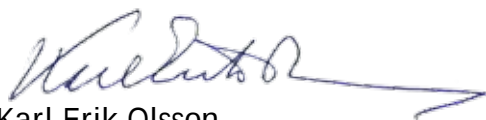
Not 11 Övriga skulder

	2013-12-31	2012-12-31
Arbetsgivaravgifter	269	259
Personalens källskatt	306	289
Övrigt	12	91
Summa	587	639

Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2013-12-31	2012-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	563	492
Semesterlöner inkl. sociala avgifter	522	696
Övriga upplupna kostnader	488	346
Förutbetalda intäkter	499	286
Summa	2 072	1 820

Stockholm 2014-04-02

Karl Erik Olsson
Förbundsordförande

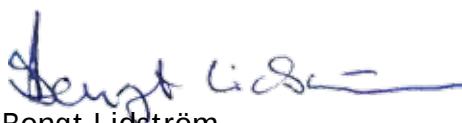
Karl-Erik Axelsson
1e vice ordförande

Ingela Lindberger
2a vice ordförande

Kjell Holmlund

Bengt Lidström

Börje Gustafsson

Kjell Skålberg

Inger Ingesson

Inger Nyberg

Eva Sahlin

Maritta Selin

Inga-Lott Thörnell

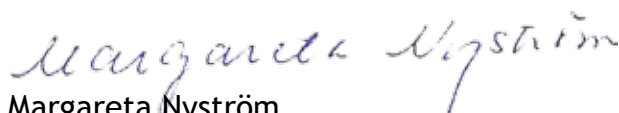

Sonja Åneman

Vår revisionsberättelse har lämnats 2014-04-09

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Margareta Nyström

Bo Jansson

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF, Sveriges Pensionärsförbund, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF, Sveriges Pensionärsförbund för år 2013. Förbundets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 42-54.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella

ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF, Sveriges Pensionärsförbund för år 2013.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 9 april 2014

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Margareta Nyström

Bo Jansson

Tryck: Åtta.45, Solna 2014
Grafisk form och produktion: Karin Bajlo, SPF
Foto: Tomas Söderlund, Jurek Holtzer, Ola Nilsson, Urban Jören
iStockphoto, Shutterstock
www.spf.se

